

Na osnovu člana 95. Zakona o organizaciji organa uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine FBiH», broj: 35/05) ministar za rad i socijalnu politiku u Vladi Tuzlanskog kantona, podnosi

IZVJEŠTAJ O RADU MINISTARSTVA ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU ZA 2010. GODINU

I – NADLEŽNOST I UNUTARNJE USTROJSTVO MINISTARSTVA

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona je osnovano i njegove nadležnosti su utvrđene Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Tuzlanskog kantona («Službene novine Tuzlanskog kantona», broj: 17/00, 3/01, 12/03, 10/05 i 3/08).

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva za obavljanje poslova iz nadležnosti ministarstva formirane su dvije osnovne organizacione jedinice i to:

- Odjeljenje rada i zapošljavanja, pravnih, općih i ekonomskih poslova i
- Odjeljenje socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom.

Napominjemo da je do uspostave i početka rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove u sastavu ovog Ministarstva postojalo i radilo još jedno odjeljenje tj. Inspektorat, ali da su dakle početkom rada Kantonalne uprave za inspeksijske poslove inspekcija rada i zaštite na radu izdvojene iz sastava Ministarstva.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Ministarstvu je sistematizovano 17 radnih mjesta od kojih je u toku 2010. godine bilo popunjeno 13 radnih mjesta. Od marta 2008 godine u radni odnos su primljena tri nova uposlenika i to: stručni savjetnik za upravno rješavanje i normativno pravne poslove, stručni savjetnik za poslove zaštite porodice sa djecom, stručni savjetnik za poslove socijalne zaštite i zaštite civilnih žrtava rata. Trenutno su nepopunjena četiri radna mjesta i to: pomoćnika ministra za oblast rada, stručnog savjetnika za informaciono dokumentacione poslove, višeg samostalnog referenta za opće poslove socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom i višeg referenta - operatora na računaru.

Od 13 radnih mjesta koja su bila popunjena u toku 2010. godine, dva su radna mjesta rukovodećih državnih službenika, pet državnih službenika i šest namještenika.

II – ODJELJENJE RADA I ZAPOŠLJAVANJA, PRAVNIH, OPĆIH I EKONOMSKIH POSLOVA

Na početku izvještaja o radu ministarstva koji se odnosi na rad Odjeljenja rada i zapošljavanja, pravnih, općih i ekonomskih poslova neophodno je istaći činjenicu da je ovo Odjeljenje radilo i funkcionisalo otežano, budući da je radno mjesto pomoćnika ministra za oblast rada tj. rukovodioca ovog Odjeljenja bilo nepopunjeno.

Budući da je na području Tuzlanskog kantona jako izražen problem nezaposlenosti, te da je prema zvaničnim podacima na području Tuzlanskog kantona broj nezaposlenih je 92 037. ministarstvo je u toku 2010. godine inteziviralo saradnju sa JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona.

U daljem tekstu izvještaja dajemo preglede zaposlenosti, odnosno nezaposlenosti u kojima su korišteni podaci iz Izvještaja JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona.

I ZAPOSLENOST

Prema podacima Federalnog zavoda za statistiku broj zaposlenih osoba u Tuzlanskom kantonu, posmatrajući period 2003. – 2008. godina, ima tendenciju rasta, a od 2008 godine tendenciju opadanja, što predstavljaju sljedeći podaci:

Godina	Broj zaposlenih
XII 2003. god.	68794
XII 2004. god.	70330
IX 2005. god.	70543
XI 2006. god.	72213
XI 2007. god.	80463
XII 2008. god.	83423
XI 2009. god.	81932
X 2010. god.	81419

Poslednji podaci Federalnog zavoda za statistiku (Mjesečni statistički pregled Federacije BiH po kantonima iz decembra 2010. godine), pokazuju da je u TK zaposleno **81419** osoba sa punim radnim vremenom (40 radnih sati sedmično). Međutim, prema podacima Federalnog zavoda za mirovinsko/penzijsko i invalidsko osiguranje Mostar, Kantonalna administrativna služba Tuzla, ukupan broj aktivnih osiguranih-zaposlenih u decembru 2010. godine je **87843**. Ako se porede podaci o zaposlenim osobama Federalnog zavoda za statistiku (**81419**) sa podacima PIO/MIO prijavljenim osiguranicima (**87843**) uočljive su velike razlike što znači da veliki broj zaposlenih radi sa nepunim radnim vremenom.

II NEZAPOSLENOST

Na području Tuzlanskog kantona na kraju 2010.godine evidentirano je 92.037 nezaposlenih osoba što je za 2787 osoba više na evidenciji u odnosu na broj evidentiranih krajem 2009.godine, odnosno za 3,02 % više u odnosu na ukupan broj nezaposlenih osoba.

Sa evidencije nezaposlenih osoba u toku 2010.godine brisano je po raznim osnovama 19.324 osoba, od kojih je brisano zbog zaposlenja 12.082 osoba. U izvještajnom periodu Služba je imala dobru saradnju sa Federalnim zavodom za zapošljavanje, Kantonalnom upravom za inspekcijske poslove, Poreskom upravom Federacije BiH, Federalnim zavodom za penzijsko-invalidsko osiguranje i drugim institucijama koje su dostavljanjem svojih podataka pomogle smanjenju broja nezaposlenih osoba do čega je došlo na osnovu sledećih mjera i aktivnosti.

1. Dosljednom primjenom Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba,
2. Uspostavom i vođenjem evidencija u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba u skladu sa Pravilnikom o evidencijama u oblasti zapošljavanja,
3. Primjenom propisanih procedura za registraciju nezaposlenih osoba,
4. Primjenom procedura za praćenje statusa registriranih nezaposlenih osoba.
5. Primjenom Operativnog uputstva za primjenu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba i Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja.

Broj nezaposlenih osoba i stepen stručnog obrazovanja prikazuje **Pregled zapošljavanja i lica koja traže zaposlenje u periodu I – XII 2010 godine**

PREGLED ZAPOSŁJAVANJA I LICA KOJA TRAŽE ZAPOSLENJE

U PERIODU I-XII 2010.

Red. broj	Aplikacija - - obilježja		Stepen stručnog obrazovanja								
			Svega	VSS	VSS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
1.	Osobe koje traže posao -na početku izvještajnog perioda	Svega	89.250	2.394	580	21.288	38	540	31.068	2.224	31.118
		Zene	45.387	1.523	366	13.265	21	69	13.064	748	16.331
2.	Novoprijavljene osobe koje traže posao -u toku izvještajnog perioda	Svega	22.111	2.826	458	6.105	14	147	7.912	338	4.311
		Zene	9.100	1.783	312	2.785	3	14	2.094	91	2.018
3.	Broj osoba brisanih iz evidencije -u toku izvještajnog perioda	Svega	19.324	2.152	497	5.227	12	144	6.930	395	3.967
		Zene	7.774	1.332	340	2.341	4	23	1.837	130	1.767
3.1.	Od ukupno brisanih u izvješt. periodu zaposleno s evidencije	Svega	12.082	1.876	388	3.445	4	56	4.678	152	1.483
		Zene	4.237	1.155	259	1.345	1	5	1.048	44	380
4.	Osobe koje traže zaposlenje -stanje krajem izvještajnog perioda	Svega	92.037	3.068	541	22.166	40	543	32.050	2.167	31.462
		Zene	46.713	1.974	338	13.709	20	60	13.321	709	16.582
4.1.	Od ukupnog broja iz stavke 4: -osobe koje prvi put traže posao	Svega	47.102	1.506	145	11.604	21	37	14.893	487	18.409
		Zene	29.214	997	109	7.774	12	1	7.680	257	12.384
4.2.	Od ukupnog broja iz stavke 4: -demobilizirani vojni obveznici	Svega	17.766	86	37	1.569	5	207	5.996	951	8.915
		Zene	788	9	2	165	2	1	171	26	412
4.3.	Od ukupnog broja iz stavke 4: -ratni vojni invalidi	Svega	1.396	9	1	94	0	15	509	69	699
		Zene	33	0	0	4	0	0	10	1	18
4.4.	Od ukupnog broja iz stavke 4: -članovi porodica poginulih branitelja	Svega	986	30	5	206	0	1	383	14	347
		Zene	532	23	1	126	0	0	181	3	198
4.5.	Od ukupnog broja osoba iz stavke 4: -ostali invalidi	Svega	813	6	1	75	0	6	423	97	205
		Zene	238	1	1	35	0	0	128	20	53
5.	Broj posredovanja u izvještajnom periodu, s v e g a	Svega	10.161	1.553	303	2.968	3	40	3.883	131	1.280
		Zene	3.532	935	208	1.165	0	3	853	42	326
5.1.	Od ukupnog broja iz stavke 5: -na neodređeno vrijeme	Svega	3.663	341	62	1.204	0	24	1.540	47	445
		Zene	1.101	178	42	448	0	1	309	13	110
6.	Broj realizovanih posredovanja u izvještajnom periodu, s v e g a	Svega	9.282	1.483	269	2.726	5	35	3.562	97	1.105
		Zene	3.155	892	190	1.041	2	2	740	33	255
6.1.	Od ukupnog broja osoba iz stavke 6: -na neodređeno vrijeme	Svega	3.372	303	52	1.109	0	22	1.468	39	379
		Zene	968	163	31	410	0	1	256	15	92
7.	Broj osoba kojima je prestao radni odnos u toku izvještajnog perioda, s v e g a	Svega	8.632	861	211	2.277	2	62	3.573	161	1.485
		Zene	2.929	546	154	967	0	6	830	31	395
8.	MATERIJALNO-PRAVNA ZASTITA										
8.1	Prosj.broj korisnika novčane naknade (za period 1/10-12/10)	Svega	2.008								
		Zene	0								
8.2	Povratnici iz mostanstva (od 8.1)	Svega	0								
		Zene	0								
8.3.	Prosj.broj korisnika prava na PIO po osnovu čl.31 Zakona	Svega	42	2	2	9	1	7	16	1	5
		Zene	16	1	0	3	0	2	8	0	2
8.4.	Uplaćeno (KM) u toku izvj.mjeseca	KM									
8.5.	Prosj.broj korisnika zdravstvenog osiguranja	Svega	52.287	2.251	347	13.784	50	382	20.456	1.439	13.579
		Zene	20.197	1.419	217	7.482	24	44	6.510	322	4.180
8.6	Uplaćeno (KM) u toku izvj.mjeseca	KM									
9.	Prosj.broj korisnika novčane naknade za koje izvršena isplata u	Svega									
		Zene									
9.1.	Isplata za	KM									
10.	Broj zaposlenih demob. branilaca u toku izvještajnog perioda, svega	Svega	1.671	48	16	251	5	19	812	50	470
		Zene	50	1	0	15	0	0	22	3	9
11.	Broj zaposlenih RVT u izvještajnom periodu, svega	Svega	55	0	0	6	0	1	27	5	16
		Zene	0	0	0	0	0	0	0	0	0
12.	Broj zaposlenih članova porodica poginulih branilaca u izvještajnom periodu, svega	Svega	168	37	8	42	3	4	60	0	14
		Zene	47	25	4	12	1	0	5	0	0
13	Broj prijavljenih stranaca u izvještajnom periodu, svega	Svega	17	5	2	4	0	1	2	0	3
		žene	5	2	0	1	0	0	0	0	2
14	Broj zaposlenih stranaca u izvještajnom periodu, svega	Svega	128	43	7	25	0	0	12	15	26
		žene	20	9	0	5	0	0	3	0	3

U periodu januar – decembar 2010.godine na evidenciju Kantonalne službe za zapošljavanje prijavilo se 22.111 **novoprijavljenih** nezaposlenih osoba.

Razlozi novih prijavljivanja nezaposlenih osoba su:

- stečaj firmi
- prestanak radnog odnosa zbog ekonomskih ili tehničkih razloga - tehnološki viškovi radnika
- završetak školovanja
- ostvarivanje prava po osnovu nezaposlenosti
- ostvarivanje prava kod drugih organa i institucija.

U periodu januar – decembar 2010.godine sa evidencije nezaposlenih **brisan** je ukupno 19.324 osoba.

Razlozi brisanja sa evidencije su:

- zaposlenje,
- ispunjenje uslova za penziju,
- nastavak redovnog školovanja,
- samozapošljavanje,
- promjena mjesta boravka,
- odustajanje od traženja zaposlenja,
- brisanje iz evidencije zbog „rada na crno“,
- zapošljavanje po Projektima sufinansiranja (podsticajne mjere)
- implementacija Programa reregistracije nezaposlenih osoba.

Od ukupnog broja evidentiranih nezaposlenih osoba 55,17 %, odnosno 47102 su **osobe koje prvi put traže zaposlenje** i nemaju nikakvog radnog iskustva. Demobilisanih boraca u odnosu na ukupan broj nezaposlenih evidentirano je 19,30 %, odnosno 17766, što je za 265 više nego u 2009. god. Ratnih vojnih invalida evidentirano je 1,51 %, odnosno 1396, a ostalih invalida 0,88 % odnosno 813.

Kvalifikaciona struktura nezaposlenih osoba po broju evidentiranih je sljedeća:

- 33669 osoba sa završenom osmogodišnjom školom, polukvalifikovani i sa nižom stručnom spremom
- 32593 osoba sa završenim stručnim zanimanjima – KV i VKV,
- 22166 osoba sa završenim srednjim obrazovanjem,
- 541 osoba sa završenom višom stručnom spremom i
- 3068 osoba sa završenom visokom stručnom spremom.

Od ukupnog broja nezaposlenih osoba 50,75 %, odnosno 46713 su žene.

Ako se posmatra **starosna dob nezaposlenih osoba** uočljivo je da su najmnogobrojnije osobe u dobi 21-30 godina starosti (27078), 41-50 (22348), 31-40 godina (21613), 51-65 godina (9715) i 15-20 godina 8496. Pregled broja nezaposlenih osoba po starosnoj dobi prikazuje sledeća tabela.

**STAROSNA STRUKTURA NEZAPOSLENIH OSOBA
U MJESECU decembru 2010.godine**

Godine starosti		Stepen stručnog obrazovanja								
		Ukupno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
15 - 19 godina	Svega	5.448	0	0	1.754	5	0	2.835	6	848
	žene	2.653	0	0	953	2	0	1.120	5	573
20 - 24 godina	Svega	14.417	646	34	6.291	18	2	5.670	32	1.724
	žene	7.663	473	25	3.572	6	1	2.569	14	1.003
25 - 29 godina	Svega	13.593	1.434	170	4.090	3	5	5.133	61	2.697
	žene	8.009	956	126	2.462	3	2	2.633	41	1.786
30 - 34 godina	Svega	12.113	564	87	2.410	1	6	3.966	120	4.959
	žene	6.991	348	65	1.613	1	1	1.854	67	3.042
35 - 39 godina	Svega	12.011	126	33	2.042	1	11	3.846	175	5.777
	žene	6.643	66	27	1.380	1	6	1.789	83	3.291
40 - 44 godina	Svega	10.874	87	42	2.004	3	21	3.689	226	4.802
	žene	5.795	53	26	1.327	3	4	1.820	88	2.474
45 - 49 godina	Svega	10.772	106	34	2.372	4	60	3.772	350	4.074
	žene	4.848	49	20	1.725	3	5	868	139	2.039
50 - 54 godina	Svega	6.846	59	57	887	3	180	1.785	500	3.375
	žene	2.617	17	27	548	0	17	449	179	1.380
55 - 59 godina	Svega	4.212	32	65	216	1	198	1.090	489	2.121
	žene	1.169	12	20	101	1	18	187	71	759
60 i više godina	Svega	1.751	14	19	100	1	60	264	208	1.085
	žene	325	0	2	28	0	6	32	22	235
UKUPNO:	Svega	92.037	3.068	541	22.166	40	543	32.050	2.167	31.462
	žene	46.713	1.974	338	13.709	20	60	13.321	709	16.582

Ako se posmatra broj nezaposlenih osoba po **dužini čekanja** evidentno je da 37387 nezaposlenih osoba čeka na zaposlenje do 2 godine, 33700 osoba čeka na zaposlenje 2 – 5 godina, 7657 osoba 5 – 9 godina a 10506 osoba čeka na zaposlenje više od 9 godina.

Deficitarna zanimanja su:

- **VII stepen stručne spreme**
diplomirani farmaceut,
diplomirani ing. građevine,
diplomirani ing. arhitekture,
diplomirani profesor fizike i matematike,
- **VKV i KV zanimanja**
limar – krojač,
zavarivač,
cjevar izolater.

Nezaposlene osobe se prijavljuju, evidentiraju i ostvaruju prava po osnovu nezaposlenosti u općini prebivališta, odnosno boravka, pri čemu je neophodno obezbijediti slijedeću dokumentaciju:

- lična karta,
- prijava mjesta prebivališta ili boravišta,
- radna knjižica,
- dokaz o stepenu stručnog obrazovanja(ako nije upisan u radnu knjižicu),odnosno stručne osposobljenosti,
- potpisanu izjavu kojom se potvrđuje status nezaposlene osobe u skladu sa zakonom.

Svako prijavljivanje na evidenciji nezaposlenih **vrši se lično**.

III POSREDOVANJE U ZAPOŠLJAVANJU

Posredovanje u zapošljavanju je osnovna funkcija Službe za zapošljavanje a ima za cilj povezivanja – uspostavljanja kontakta nezaposlenih osoba sa poslodavcima koji imaju potrebu za zaposlenicima kao i poslodavaca sa nezaposlenim osobama koje traže zaposlenje, odnosno poslodavca sa zaposlenom osobom koja traži promjenu zaposlenja.

JU Služba za zapošljavanje nastoji da sa svojom posredničkom i uslužnom djelatnošću bude kompetentan partner na tržištu rada.

Zahvaljujući raspoloživoj opremi i programu, zaposlenici Službe za zapošljavanje mogu lakše i kvalitetnije obavljati poslove posredovanja. Ti poslovi se ogledaju u slijedećem:

- registriranje nezaposlenih osoba,
- kontakti sa poslodavcima,
- evidentiranje slobodnih radnih mjesta i njihovo oglašavanje,
- davanje informacija nezaposlenim osobama o slobodnim radnim mjestima,
- informisanje poslodavaca o nezaposlenim kadrovima u skladu sa potrebama,
- na zahtjev poslodavca pružanje stručne pomoći pri izboru kandidata,
- na zahtjev poslodavca organizovanje razgovora sa kandidatima,
- svi ostali poslovi koji mogu pomoći nezaposlenoj osobi i poslodavcu u cilju uspostavljanja kontakta.

Broj ukupno brisanih osoba sa evidencije zbog zaposlenja, u periodu januar – decembar 2010.godine bilježi povećanje u odnosu na prethodnu godinu, tako da su zaposlene 12082 osobe sa evidencije, odnosno više za 815 osoba nego u 2009. godini, a što je rezultat poticajnih mjera u zapošljavanju finansijskom podrškom Federalnog zavoda za zapošljavanje.

Kvalifikaciona struktura zaposlenih osoba sa evidencije JU Službe za zapošljavanje TK je slijedeća:

- 1876 osoba sa završenom visokom stručnom spremom,
- 388 osoba sa završenom višom stručnom spremom,
- 3445 osobe sa završenim srednjim obrazovanjem,
- 4734 osoba sa završenim stručnim zanimanjima – KV i VK,
- 1639 osobe sa završenom osmogodišnjom školom, polukvalifikovani i bez školske spreme.

Poređenja radi, daje se i pregled broja osoba, koje su brisane zbog zaposlenja u biroima za zapošljavanje prethodnih godina:

- 2003. god. ukupno je zaposleno 7410 osoba,
- 2004. god. ukupno je zaposleno 7941 osoba,
- 2005. god. ukupno je zaposleno 8883 osobe,
- 2006. god. ukupno je zaposleno 10852 osobe,
- 2007. god. ukupno je zaposleno 16717 osoba,
- 2008. god. ukupno je zaposleno 15774 osobe,
- 2009. god. ukupno je zaposleno 11267 osoba,
- 2010. god. Ukupno je zaposleno 12082 osoba.

IV AKTIVNE MJERE U ZAPOSŁJAVANJU

REALIZACIJA PROGRAMA ZAPOSŁJAVANJA I SAMOZAPOSŁJAVANJA ŽENA U 2010.GODINI.

Federalni zavod za zapošljavanje je 28.04.2010.godine objavio Javni poziv za učešće poslodavaca u Programu **zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2010.godini**, koji se realizira posredstvom kantonalnih službi za zapošljavanje.

Na osnovu rješenja o imenovanju Komisije za sprovođenje Programa zapošljavanja i samozapošljavanja žena u 2010. g. Broj 01-34-278/2010-01 od 19.07.2010.g. i odgovora direktora Federalnog zavoda za zapošljavanje na zahtjev za dodatna sredstva i dodatno postupanje Komisija je izvršila pregled svih primljenih zahtjeva po Javnom pozivu.

Zaključeno je 17 Ugovora o sufinansiranju samozapošljavanja za što je potrebno izdvojiti **76.500,00 KM**.

Realizovano je **132.000,00 KM** za Program zapošljavanja žena u 2010. godini kada su u pitanju pravni subjekti. Sredstva su dodijeljena za 21 poslodavca koji su zaposlili 44 žene.

Ukupno je zaposleno **61 žena** za što je bilo potrebno izdvojiti **208.500,00 KM**.

PROGRAM SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA OSOBA SA INVALIDITETOM I DRUGIH TEŽE ZAPOSŁJIVIH GRUPA NEZAPOSLENIH OSOBA U 2010 GODINI

JU Služba za zapošljavanje TK u 2010 godini realizirala je Program sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih grupa nezaposlenih osoba.

Po ovom Programu kod 21 poslodavca zaposleno je 37 nezaposlenih osoba iz ove kategorije za šta je obezbjeđeno 310.800,00 KM.

Takođe je 7 osoba izvršilo samozapošljavanje za šta su obezbjeđena sredstva u iznosu od 58.800, 00 KM.

Ukupno finansijska sredstva u iznosu od 369.600,00 KM osigurao je Federalni zavod za zapošljavanje a realizaciju Programa izvršila je JU Služba za zapošljavanje TK.

XX PROGRAM OBUKE, PREKVALIFIKACIJE I DOKVALIFIKACIJE

Javni poziv za provođenje Programa obuke, prekvalifikacije i dokvalifikacije, koji je objavljen 07.08.2010. godine, imao je tri aktivne mjere pomoći nezaposlenim osobama i radnicima koji bi mogli ostati bez posla:

- informatičku obuku (subvencija do 300,00 KM po jednoj osobi)
- obuku, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju uz zapošljavanje (subvencija 1.500,00 KM po jednoj osobi)
- obuku, dokvalifikaciju i prekvalifikaciju uz zadržavanje postojećeg broja zaposlenih (subvencija 1.500,00 KM po jednoj osobi)

Podneseni zahtjevi su obrađeni i u formi komisijskog izvještaja, koji ima saglasnost direktora, je prosljeđen Federalnom zavodu za zapošljavanje. Realizacija Programa se očekuje nakon što Upravni odbor JU Služba za zapošljavanje TK donese odluke o odobravanju prijedloga za zahtjeve koji bi učestvovali u Programu.

Informatička obuka

U traženom roku od 30 dana podneseno je 356 zahtjeva od kojih su 333 ispunjavali uslove iz Javnog poziva, a 23 nisu jer podnosioci zahtjeva nisu bili na evidenciji nezaposlenih osoba 6 mjeseci prije objavljivanja Javnog poziva. Za realizaciju ove mjere planiran je utrošak 98.315,00 KM.

Obuka uz zapošljavanje

Programom obuke FZZ je za JU Služba za zapošljavanje TK planirao obuku uz zapošljavanje 77 nezaposlenih osoba što iznosi 115.500,00 KM, dakle 1.500,00 KM po jednoj zaposlenoj osobi. Za ovu podsticajnu mjeru zahtjev je podnesen od strane 6 poslodavaca za zapošljavanje 49 osoba u iznosu od 73.500,00 KM. Upravnom odboru je predloženo zaposlenje uz obuku 47 osoba sa evidencije nezaposlenih, a dodijeljena sredstva bi bila u iznosu 70.500,00 KM.

Obuka uz zadržavanje postojećeg broja zaposlenih

Programom obuke FZZ je za JU Služba za zapošljavanje TK planirao obuku uz zadržavanje 38 već zaposlenih radnika što iznosi 57.000,00 KM. Za

ovu podsticajnu mjeru zahtjev je podnesen od strane 8 preduzeća za zadržavanje 177 osoba u radnom odnosu u iznosu od 265.500,00 KM.

Obzirom na činjenicu da su u zahtjevima iskazane velike potrebe, a da su sredstva za realizaciju ovog Programa ograničena, Komisija, cijeneći broj postojećih zaposlenih radnika kod podnosioca zahtjeva i broj radnika koje bi zadržali u radnom odnosu, je predložila da ukupan broj radnika koji bi se zadržao u radnom odnosu je 38, a dodjeljena sredstva bi bila u iznosu od 57.000,00 KM.

REALIZACIJA PROGRAMA SUFINANSIRANJA MLADIH OSOBA BEZ RADNOG ISKUSTVA U 2010. GODINI

Federalni zavod za zapošljavanje raspisao je 28.04.2010.god.Javni poziv za učešće poslodavaca u Programu sufinansiranja mladih osoba bez radnog iskustva starosne dobi do 30 godina, sa evidencije nezaposlenih. Javni poziv bio je obnavljen do 28.05.2010.godine.Ovim Programom Federalni zavod za zapošljavanje za Tuzlanski kanton planirao je sredstva za 100 osoba u iznosu od 379.800KM

Uključujući slijedeće ciljane skupine :

- Sufinansiranje 19 osoba VSS iznos sredstava 136.800KM
- Sufinansiranje 4 osobe VŠS iznos sredstava 26.400KM
- Sufinansiranje 29 osoba SSS(IVstepen) iznos sredstava 87.000KM
- Sufinansiranje 48 osoba SSS(III steoen) iznos sredstava 129.600KM

Ukupno je podneseno 122 zahtijeva poslodavaca za zapošljavanje 386 osoba. Uslove iz Javnog poziva ispunilo je 57 poslodavaca za zapošljavanje 107 osoba od čega su:

- 53 osobe sa VSS
- 1 osoba sa VŠS
- 18 osoba sa SSS(IV stepen)
- 35 osoba sa SSS(III stepen)

Ukupan iznos sredstava za 107osoba iznosi 536.700KM.

REALIZACIJA PROGRAMA ZAPOŠLJAVANJA I SAMOZAPOŠLJAVANJA ROMA

Dana 06.11.2009. godine raspisan je **Drugi javni poziv za zapošljavanje i samozapošljavanje Roma**, u iznosu cca 157.000,00 KM.

Cilj Programa je stimulisanje poslodavaca za zapošljavanje nezaposlenih Roma uz osposobljavanje – obuku za radno mjesto i stvaranje povoljnih uslova za samozapošljavanje, čime će se smanjiti nezaposlenost, poboljšati materijalni položaj i pospješiti ekonomska i socijalana integracija romske populacije u društvene tokove u F BiH.

Sredstva za samozapošljavanje i zapošljavanje Roma usmjeravaju se za:

- sufinansiranje poslodavaca radi zapošljavanja Roma sa evidencije nezaposlenih u iznosu od 4.500,00 KM po jednoj osobi, od toga se 3.000,00 KM odnosi na ime opremanja radnog mjesta i 1.500,00 KM za osposobljavanje, obuku za radno mjesto
- sufinansiranje samozapošljavanja Roma u iznosu od 4.000,00-5.000,00 KM po jednoj osobi u zavisnosti od vrste djelatnosti

Na nivou Tuzlanskog kantona, u okviru Drugog javnog poziva, izvršen je plasman 68.000,00 KM za 15 zaposlenika, od strane 9 podnosilaca zahtjeva, iz pet općina Tuzlanskog kantona.

XX PROJEKAT PODRŠKE MJERAMA SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZAPOŠLJAVANJA SSNESP

Dana 19.10.2010. godine potpisan je Sporazum o implementaciji i finansiranju projektnih aktivnosti SSNESP u periodu 2010-2014. godina, između Jedinice za implementaciju projekata Ministarstva za rad i socijalnu politiku F BiH - PIU SESER, FZZ i JU Služba za zapošljavanje TK.

Projekat SSNESP u trećoj aktivnoj mjeri pod nazivom „Posredovanje i podrška pri zapošljavanju”, ima za cilj pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju za:

- Osobe koje aktivno traže posao, a izgubile su pravo na primanje gotovinskih naknada
- Osobe koje spadaju u ugrožene kategorije (osobe sa onesposobljenjem, teško zapošljive kategorije, demobilizirane borce, itd)

Projekat će imati dvije uloge: kompenzacijsku ulogu koja će pomoći povećanju prihvatljivosti ciljanja i drugih reformi socijalne zaštite pružanjem prelazne podrške onima koji budu izgubili naknade kao rezultat ovih reformi i aktivacijsku ulogu koja će pomoći ugroženima koji traže posao da dođu do prilika za zapošljavanje.

Projekatom se podstiču slijedeće aktivne mjere na tržištu rada:

- Obuka nezaposlenih osoba (max. iznos podrške do 1.500,00 KM po osobi)
- Obuka uz rad i zapošljavanje kod poslodavca (iznos podrške poslodavcu 2.200,00 KM po nezaposlenoj osobi)
- Samozapošljavanje u poljoprivredi ili malom biznisu (iznos podrške nezaposlenoj osobi 2.200,00 KM)
- Povećanje geografske mobilnosti radne snage (max. iznos podrške po nezaposlenoj osobi 1.500,00 KM)

Javni poziv za provedbu Projekta je objavljen 25.10.2010. godine u sredstvima javnog informisanja i trajao je do 31.12.2010. godine.

U navedenom periodu JU Služba za zapošljavanje TK je zaprimila zahtjeva za učešće u Projektu za 451 osobu, a iznos finansijskih sredstva za realizaciju podnesenih zahtjeva je 806.059,50 KM.

IZVJEŠTAJ O PROVOĐENJU AKTIVNOSTI PROFESIONALNE ORIJENTACIJE U OSNOVNIM I SREDNJIM ŠKOLAMA TUZLANSKOG KANTONA U 2010. GODINI

Ju Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona je saradnji sa Ministarstvom obrazovanja TK u 2010 godini realizovala aktivnosti iz oblasti profesionalne orijentacije u nekim od osnovnih i srednjih škola našega kantona.

Aktivnosti su obuhvatile posjetu školama, držanje predavanja i vođenje razgovora sa učenicima i nastavnicima uz prezentiranje podataka o broju nezaposlenih po vrstama zanimanja na tržištu rada TK.

Predavanja su zasnovana na tezi da se u najvećem broju slučajeva izbor srednje škole i fakulteta od strane učenika i njihovih roditelja vrši bez dovoljne informisanosti i adekvatne pripreme, što ima kao rezultat niz negativnih posljedica.

Prihvatajući ovu tezu, Služba za zapošljavanje je realizujući navedene aktivnosti dala doprinos u informisanju učenika i nastavnika o značaju profesionalne aktivnosti, potrebi njenog kontinuiranog provođenja kako od strane Službe, tako i škola i drugih institucija, u nastojanju da se izbjegnu negativne posljedice koje sa sobom nosi pogrešan izbor zanimanja.

Istaknuto je da će školovanje za zanimanja koja nisu tražena na tržištu rada imati kao rezultat dugotrajno čekanje i vođenje na evidenciji nezaposlenih, što svakako nije interes ni jednog mladog čovjeka.

U periodu od 15.04.2010 do kraja školske godine predavanja su održana u slijedećim osnovnim i srednjim školama:

1. Gimnazija Živinice
2. Druga osnovna škola Živinice
3. Gimnazija Lukavac
4. Osnovna škola Puračić
5. Mješovita srednja škola Banovići
6. Mješovita srednja škola Kalesije
7. Osnovna škola Kalesija.

PROGRAM ZAPOŠLJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YEP)

Program se realizuje u saradnji sa GOPOM i TALDI-jem a finansira ga Švicarska agencija za razvoj i saradnju i Austrijska agencija za tehničku saradnju.

Program traje od februara 2009 do februara 2010.godine a ciljna grupa su nezaposlene osobe starosti 17-30 godina.

Ciljevi programa su:

1. Jačanje konkurentnih sposobnosti nezaposlenih na tržištu radne snage, sa posebnim fokusom na dodatno osposobljavanje na radnom mjestu, kroz organizovanu obuku kod odabranih poslodavaca
2. Osiguranje edukativne podrške nezaposlenim mladim osobama i jačanje ličnih kompetencija relevantnih za proces zapošljavanja/aktivnog traženja posla i samozapošljavanja/poduzetničkog osposobljavanja

Postignuti rezultati u okviru Cilja 1 u potpunosti prate planom predviđene i ogledaju se u slijedećem:

-Provedeno istraživanje i urađen pregled zaposlenosti / nezaposlenosti i trendova u zapošljavanju mladih i prezentirani stavovi 54 poslodavca obuhvaćena istraživanjem sa posebnim osvrtom na neke od ključnih problema, koji usporavaju proces zapošljavanja /samozapošljavanja mladih, u okviru koga je potvrđena i opravdanost organizovanja praktične obuke kao adekvatnog instrumenta podrške zapošljavanju mladih.

-Dostignuti su indikatori na nivou 12 projektom predviđenih ugovornih aranžmana za praktičnu obuku mladih bez iskustva kod poslodavaca, uz relna očekivanja da će do kraja projekta biti postignut i premašen drugi indikator uspješnosti u odnosu na koji 40% mladih po uspješno završenoj obuci ima mogućnost za radni odnos kod poslodavca (zaključivanjem ugovara o radu na određeno ili neodređeno radno vrijeme).

-Obezbijeđen redovan monitoring i dodatne konsultacije mladim korisnicima, od strane TALDI-ja sa posebnim akcentom na stvaranje pozitivnog odnosa prema poslu, odgovoran pristup radnim zadacima, poštivanje rokova, poslovnu komunikaciju, kao i podrška u procesu eventualnih konfliktnih situacija i problema.

Postignuti rezultati u okviru Cilja 2:

- Identifikacija ciljne grupe od strane Službe za zapošljavanje;
- TALDI je završio tri edukativna ciklusa predviđena programom u okviru kojih je realizovan slijedeći program obuke, za grupe mladih sa evidencije Službe za zapošljavanje / Općinskog biroa za zapošljavanje Tuzla:

- Osnove poduzetništva,

- Istraživanje tržišta i priprema marketing plana,

- Priprema poslovnog plana,

- Finansijski aspekt poslovnog plana,

- Razvijanje personalnih vještina i kompetencija relevantnih za aktivno traženje posla i uspješan i odgovoran rad kod poslodavca.

Tri edukativna ciklusa realizirana su u periodu do kraja decembra 2009 sa mladim nezaposlenim osobama sa evidencije Službe za zapošljavanje TK, a istim je obuhvaćeno 40 polaznika (u prosjeku 13 učesnika po grupi).

Praćenjem i dodatnim savjetima koje TALDI pruža mladim osobama koje su prošle proces obuke, u njihovim aktivnostima usmjerenim ka aktivnom traženju posla i inicijativama samozapošljavanja, evidentno je povećano samopouzdanje, kao i znanja i vještina relevantna za proces zapošljavanja, što je i u ovako teškim vremenima, opterećenim ekonomskom krizom rezultiralo već prvim uspješnim zapošljavanjima.

RAD KOMISIJE ZA IMPLEMENTACIJU ČLANA 143 ZAKONA O RADU

U vezi sa radom ovog odjeljenja neophodno je istaći i nastavak rada Komisije za implementaciju člana 143. Zakona o radu.

Kantonalna komisija za implementaciju člana 143. Zakona o radu koja je formirana 16.10.2000.godine brojala je pet članova, a 29.03.2003.godine broja članova Komisije smanjen je na tri člana, dok je u 2009. godini Komisija radila (do 30.06.2009. godine) sa 12 članova. Komisija je nastavila sa radom počev od 01.11.2009. godine, pa I dalje u 2010. godini.

Na početku izvještajnog perioda ostalo je neriješeno 1758 predmeta.

Krajem 2007. godine tačnije u decembru mjesecu pokrenute su aktivnosti oko poboljšanja rada Kantonalne komisije za implementaciju člana 143. Zakona o radu u cilju ažuriranja predmeta. U vezi tih aktivnosti Vlada Tuzlanskog kantona je 10.01.2008. godine usvojila prijedlog tih mjera, nakon čega je ministar Ministarstva za rad i socijalnu politiku formirao novu Komisiju u proširenom sastavu od 12 članova, gdje bi članovi Komisije imali za zadatak da mjesečno urade najmanje 25 predmeta, što znači utvrđena je mjesečna norma članovima Komisije.

Kantonalna komisija za implementaciju člana 143. ZOR-u Ministarstva za rad i socijalnu politiku je u proširenom sastavu pristupila daljem radu na rješavanju predmeta, te u periodu januar - juni 2009.godine, zaključno sa 30.06.2009.godine, riješila u prvostepenom postupku sve predmete, odnosno više nema neriješenih predmeta po zahtjevima zaposlenika prema članu 143. Zakona o radu.

Komisija će nastaviti sa radom u ovim predmetima gdje je neophodno provesti ponovni postupak ukoliko Federalna komisija po žalbi zaposlenika ili poslodavac poništi prvostepeno rješenje.

Budući da je prestala potreba da Komisija broji 12 članova, trenutno Komisija u svom sastavu ima 3 člana i tehničkog sekretara. Komisija je u 2010. godini riješila 384. predmeta.

Takođe je neophodno i istaći da su se u okviru rada ovog Odjeljenja rješavale žalbe na rješenja JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona za izdavanje radnih dozvola za zapošljavanje stranaca. U toku protekle godine primljeno je 5 žalbi, koje su riješene i to tako da su 2 žalbe uvažene, dok su 3 žalbe odbijene.

Što se tiče normativne djelatnosti vezane za ovu oblast planom i programom Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona bilo je predviđeno donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu Tuzlanskog kantona, a čije je donošenje bilo uslovljeno donošenjem izmjena i dopuna Federalnog zakona o radu. Budući da u toku 2010. godine nije došlo do očekivanih izmjena Federalnog zakona, izmjene i dopune kantonalnog Zakona o radu nisu ni mogle biti predložene i donesene.

AKCIONI PLAN BOSNE I HERCEGOVINE ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA ROMA U OBLASTI ZAPOŠLJAVANJA

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona, kao resorno ministarstvo za zapošljavanje putem prava nadzora Javne ustanove Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, prati sve aktivnosti politike zapošljavanja u BiH kroz svoje aktivno učešće na realizaciji propisa iz ove oblasti, pa tako i na implementaciji Akcionog plana za zapošljavanje Roma u Tuzlanskom kantonu. Potrebno je naglasiti da je Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine u cilju realizacije aktivnosti koje se odnose na zapošljavanje Roma u saradnji sa predstavnicima nadležnih institucija Federalnog zavoda za zapošljavanje BiH, Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske i Zavoda za zapošljavanje Brčko Distrikta BiH usaglasilo provedbene dokumente. Prvenstveno Memorandum o razumijevanju o implementaciji Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja i Odluku o transferu sredstava. Ovim provedbenim dokumentima predviđeno je da se sredstva za zapošljavanje Roma usmjere za sufinansiranje poslodavaca, finansiranje samozapošljavanja i za dokvalifikaciju i prekvalifikaciju prema potrebama tržišta rada.

Ova sredstva u iznosu od 440.000,00 KM doznačit će se na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje Bosne i Hercegovine, koji su bili u obavezi da ih realizuje do kraja 2009. godine raspisivanjem javnog poziva. Uspostavilo se, takođe jedno zajedničko tijelo koje će vršiti monitoring namjenskog utroška sredstava i procesa zapošljavanja.

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH je pokrenulo aktivnosti na realizaciji procesa evidentiranja Roma, te je radi toga i pripremljena Metodologija realizacije procesa evidentiranja i uspostave baze podataka o Romima. Na osnovu utvrđene metodologije uspostavljen je Centralni tim, koji će provoditi i koordinirati cjelokupnim procesom evidentiranja Roma u BiH.

Centralni tim je imenovalo Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH. U sastav Centralnog tima uključeno je i formiranje deset operativnih timova i to: šest u Federaciji BiH, tri u Republici Srpskoj i jedan u Brčko distriktu BiH.

Operativni timovi u Federaciji BiH, organizaciono su uspostavljeni u okviru kantona, tako da je za Federaciju BiH formirano šest operativnih timova, za Tuzlanski kanton sa sjedištem u Tuzli.

U skladu sa naprijed navedenim nadležna ministarstva su imenovala po jednog koordinatora i jednog administratora – asistenta, ukupno šest koordinatora i šest administrativnih asistenata za šest operativnih timova koliko je planirano za područje Federacije BiH.

Nakon što su resorna ministarstva imenovala svoje koordinate i administrativne asistente imenovani su po jedan predstavnik ispred centara za socijalni rad - evidentičari koji će biti voditelji timova za evidenciju u općinama u kojima žive predstavnici romske manjine.

Pored evidentičara bili su uključeni i romski aktivisti koji su bili zajednički odabrani od strane Centralnog tima i operativnih timova u saradnji sa lokalnim romskim udruženjima.

Za realizaciju ovih aktivnosti u okviru Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH bio je osiguran odgovarajući budžet tako da su svi članovi timova bili plaćeni za svoj dodatni angažman iz sredstava Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Svi uključeni predstavnici učestvovali su u procesu edukacije dana 21.11.2009.godine od 09,00 do 19,00 sati u svrhu provođenja evidentiranja Roma.

Za sjedište svakog operativnog tima bila je osigurana odgovarajuća oprema, odnosno po jedan računar.

Nakon završetka edukativnog seminara Operativni tim br. 4 za Tuzlanski kanton, sa sjedištem u Tuzli, pristupio je procesu evidentiranja Roma, na osnovu kojeg je uspostavljena Centralna baza podataka, koja je deponovana u Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH.

Očekivanja su da će proces evidentiranja Roma u BiH biti kontinuiran proces do 2015. godine tj. do završetka Dekade Roma, tako da će se naprijed navedene baza redovno ažurirati sa novim podacima.

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku je u 2010.godini izdvojilo 50.000,00 KM za zapošljavanje Roma u Tuzlanskom kantonu.

Sredstva su prebačena na račun JU Služba za zapošljavanje TK-a, koja će ista uputiti u realizaciju na osnovu Javnog poziva za zapošljavanje i samozapošljavanje Roma u Tuzlanskom kantonu.

Realizacija je u toku, a o istom će JU Služba za zapošljavanje TK-a obavijestiti ovo Ministarstvo.

III ODJELJENJE SOCIJALNE ZAŠTITE, ZAŠTITE CIVILNIH ŽRTAVA RATA I ZAŠTITE PORODICE SA DJECOM

1. U V O D

Socijalna zaštita je najsloženija oblast društvenog života i kao takva Ustavom i Zakonom definisana je kao djelatnost od posebnog društvenog interesa. U svojoj osnovi socijalna zaštita usmjerena je na osiguranje socijalne sigurnosti građana i porodica koji se, sticajem različitih društvenih i životnih okolnosti, nalaze u stanju socijalne potrebe.

Dakle, socijalna zaštita je najuže vezana za otklanjanje uzroka ili saniranje stanja socijalnih potreba pojedinaca, porodica ili društvenih grupa.

Njen osnovni cilj je zadovoljavanje životnih potreba lica u stanju socijalne potrebe, za koje se mjerama socijalne zaštite neposredno ostvaruje ekonomska i socijalna sigurnost pojedinaca, porodica i društvenih grupa, a sve na načelima uzajamnosti, humanizma i solidarnosti.

Solidarnost i uzajamnost u socijalnoj zaštiti se ispoljava «kroz svjesno i organizovano izdvajanje dijela društvene vrijednosti za ostvarivanje socijalne sigurnosti i zadovoljavanja potreba onih članova društva, koji to ne mogu da učine bez pomoći zajednice i koje imaju teškoće oko ostvarivanja svojih društvenih uloga i ljudskih funkcija.

Važnost socijalne politike može se ilustrovati podatkom da danas razvijene socijalne države, kao što su recimo skandinavske, pa i druge razvijene zapadno-evropske države, troše na socijalne namjene, tj. putem direktne preraspodjele nacionalnog dohotka, između 1/4 i 1/3 bruto nacionalnog dohotka radi rješavanja socijalnih problema, prevladavanja socijalnih rizika i zbrinjavanja siromašne populacije. Dakle, danas ogromna sredstava iz nacionalnih dohodaka idu u socijalnu sferu.

Nemogućnost potpune primjene Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata, zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Tuzlanskog kantona" broj: 12/00,5/02,12/03,8/06 i 11/09), u dijelu ostalih prava zbog slabe ekonomske moći kantona, ostavlja malo prostora za pomoć u jednokratnim naknadama za lica i porodice u stanju socijalne potrebe a time i smanjenja siromaštva.

Činjenica je da je uticaj globalne ekonomske krize, doveo do povećanja broja lica i porodica u stanju socijalne potrebe, a ovakvo stanje je proizvelo veće obraćanje centrima za socijalni rad u prevazilaženju teške situacije, a što se odražava na povećan broj korisnika jednokratnih novčanih pomoći i drugih zakonom propisanih prava.

2. ZAKONSKA REGULATIVA

Socijalna politika je Ustavno definisana različito na nivou entiteta i to na način da je u RS uređena sa nivoa entiteta na nivo općina, a u Federaciji fragmentirano na način da se sa nivoa Federacije uređuju osnovna prava iz oblasti socijalne i dječije zaštite, a isporuka prava je ostavljena u nadležnost kantonima i općinama i to različito naspram ekonomske moći kantona . Ovakvo uređenje na Federalnom nivou dodatno usložnjava situaciju i čini nepravdu u preraspodjeli siromaštva.

Oblast socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom regulisana je Federalnim Zakonom o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom FBiH ("Službene novine Federacije BiH" broj: 36/99,54/04, 39/06 i 14/09), i Kantonalnim Zakonom o

socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata, zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Tuzlanskog kantona" broj: 12/00,5/02,12/03,8/06 i 11/09),

Zbog slabe ekonomske moći kantona i dalje se određena prava koja su propisana Zakonom ne mogu realizovati što dodatno povećava siromaštvo građana.

3. SOCIJALNA ZAŠTITA

Socijalna zaštita je organizirana djelatnost u Federaciji BiH, usmjerena na osiguranje socijalne sigurnosti njenih građana, njihovih porodica koji su se našli u stanju socijalne potrebe.

Socijalni rad se definiše kao stručna i naučno zasnovana djelatnost na preduzimanju mjera i akcija u cilju preventivnog djelovanja tj. sprečavanja pojava socijalnih problema u lokalnoj zajednici i grupi kao i rješavanje pojedinih stanja socijalnih potreba, onih kojima je ta pomoć neophodna.

Socijalnom potrebom smatra se trajno ili privremeno stanje u kome se nađe lice ili njegova porodica bez svoje krivice, prouzrokovane usljed ratnih događaja, elementarnih nesreća, općih ekonomskih kriza ili psihofizičkog stanja pojedinca zbog kojeg im je nastala nesposobnost za samostalan život i rad, odnosno umanjena sposobnost za rad.

Socijalna zaštita porodice, njenih članova i lica pojedinaca, ostvaruje se otkrivanjem i saniranjem, odnosno otklanjanjem posljedica uzroka koji dovode do stanja socijalne potrebe i ostvarivanjem prava na pojedine oblike socijalne zaštite.

Korisnici socijalne zaštite u smislu Federalnog i Kantonalnog zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom su lica i porodice koje se nalaze u stanju socijalne potrebe i to:

- djeca bez roditeljskog staranja,
- odgojno zanemarena djeca,
- odgojno zapuštena djeca,
- djeca čiji je razvoj ometen porodičnim prilikama,
- lica sa invaliditetom i lica ometena u psihofizičkom razvoju,
- materijalno neosigurana i za rad nesposobna lica
- stara lica bez porodičnog staranja,
- lica sa društveno negativnim ponašanjem,
- lica izložena zlostavljanju i nasilju u porodici
- lica i porodice u stanju socijalne potrebe kojima je uslijed posebnih okolnosti potreban odgovarajući oblik socijalne zaštite.

3.1. Novčana i druga i materijalna pomoć

Novčana i druga materijalna pomoć se sastoji od:

1. stalne novčane pomoći,
2. novčane naknade za njegu i pomoć od strane drugog lica,
3. druge materijalne pomoći

3.1.1. Stalna novčana pomoć

Stalna novčana pomoć, kao oblik socijalne zaštite lica i porodica u stanju socijalne potrebe, predstavlja obezbjeđivanje minimuma naknade za socijalnu sigurnost korisnika. Pravo se temelji na osnovu nesposobnosti članova porodice za rad i privređivanje, nedovoljnih prihoda za izdržavanje kao i utvrđivanja mogućnosti izdržavanja od strane bližih srodnika koji su po Zakonu dužni da vrše obavezu izdržavanja.

Na području Tuzlanskog kantona za 2010. godinu registrovano je 3078 korisnika stalne novčane pomoći. Visina pomoći je iznosila 112,00 KM za lice, uvećano za svakog nesposobnog člana porodice u visini od 33,00 KM po članu domaćinstva.

Za ovaj oblik socijalne zaštite u 2010. godini ukupno je izdvojeno 4.658.654,62 KM.

U 2010. godini isplate su realizovane za cijelu godinu redovno.

3.1.2. Novčana naknada za pomoć i njegu od strane drugog lica

Novčanu naknadu za pomoć i njegu od strane drugog lica mogu ostvariti stara i nemoćna lica, kojima je zbog trajnih promjena u zdravstvenom stanju prijeko potrebna pomoć i njega od strane drugog lica.

Na području Tuzlanskog kantona trenutno je 222 korisnika ove naknade. Za proteklu godinu visina ove naknade je iznosila 150,00 KM za lica sa teškim stepenom, 75,00 KM za lica sa težim stepenom invaliditeta.

U toku 2010. godine za ove korisnike ukupno je utrošeno 317.394,14 KM.

3.1.3. Jednokratne novčane pomoći

Jednokratna novčana pomoć se dodjeljuje za stanja socijalne potrebe nastale usljed smrti jednog ili više članova porodice, povratka sa liječenja, otpuštanja sa izdržavanja kazne zatvora ili izvršavanja odgojne mjere, te i za druga stanja socijalne potrebe prema procjeni stručnog tima centra za socijalni rad.

Ovo ministarstvo je donijelo Program raspodjele sredstava za privremene, jednokratne i druge novčane pomoći u ukupnom iznosu od 682.780,00 KM.

U skladu sa donešenim Programom izvršena je raspodjela prema Centrima za socijalni rad, koji su vršili isplatu sredstava za lica u stanju socijalne potrebe

Centri za socijalni rad dostavljaju mjesečne izvještaje o utrošku sredstava, tako da je redovno vršena kontrola dostavljenih izvještaja.

Sredstva su u većini slučajeva odobrena licima i porodicama u svrhu liječenja teško oboljelih, kupovine lijekova, nabavke osnovnih životnih namirnica kao i druga stanja socijalne potrebe.

Visina jednokratne novčane pomoći je iznosila najviše do 190,00 KM za lice i do 330,00 KM za porodicu i dodjeljuje se maksimalno tri puta godišnje

Tabelarni prikaz-Broj korisnika i iznos isplaćenih sredstava

Red Br..	Općina	Broj korisnika stalne novčane pomoći	Broj korisnika novčane naknade za njegu i pomoć od strane drugog lica	Broj korisnika jednokratnih novčanih pomoći
1.	Tuzla	586	62	1453
2.	Živinice	414	76	532
3.	Gradačac	385	3	727
4.	Lukavac	257	56	416
5.	Banovići	256	12	179
6.	Srebrenik	277	4	1115
7.	Kalesija	266	0	362
8.	Kladanj	66	0	421
9.	Gračanica	196	0	343
10.	Doboj-Istok	112	6	173
11.	Sapna	51	0	151
12.	Teočak	124	3	142
13.	Čelić	88	0	132
U K U P N O KORISNIKA:		3078	222	6146
UKUPNO ISPLAĆENO:		4.658.654,62	317.394,14	682.780,00

3.2. Usluge socijalnog i drugog stručnog rada

Pravo na usluge socijalnog i drugog stručnog rada mogu ostvariti pojedinci, porodice i društvene grupe, neovisno od materijalnih mogućnosti i korištenja nekog od oblika socijalne zaštite, radi zaštite njihovih prava i interesa i sprečavanja pojava i ublažavanja posljedica socijalnih problema. Uslugama socijalnog i drugog stručnog rada, smatra se savjetodavni rad koji obavljaju ustanove u rješavanju porodičnih i bračnih problema, te mjere i akcije, u saradnji sa mjesnim zajednicama i drugim organima, na suzbijanju i sprečavanju društveno neprihvatljivog ponašanja djece i omladine i ostalih pojedinaca, porodica i društvenih grupa.

Činjenica je da ovaj oblik socijalne zaštite nije dovoljno razvijen, iz razloga što centri za socijalni rad nisu dovoljno kadrovski i tehnički osposobljeni, kako bi kvalitetno provodili nevedeni oblik socijalne zaštite.

3.2.1. Porodična zaštita

Porodičnim Zakonom FBiH (SL.Novine FBiH br.35/05,41/05) uređuju se: Porodica, brak i pravni odnosi u braku, odnosi roditelja i djece, usvojenje, starateljstvo, pravni učinci vanbračne zajednice žene i muškarca, prava i dužnosti članova porodice u Federaciji BiH, te postupci nadležnih organa u vezi sa bračnim i porodičnim odnosima i starateljstvom.

Uređenje odnosa u porodici zasniva se na:

- zaštititi privatnosti porodičnog života
- ravnopravnosti, međusobnom pomaganju i poštovanju članova porodice
- obaveza roditelja da osiguraju zaštitu interesa i dobrobiti djeteta i njihovoj odgovornosti, podizanju, odgoju i obrazovanju djeteta
- obaveza države da osigura zaštitu porodice i djeteta
- pružanje starateljske zaštite djeci bez roditeljskog staranja i odraslim osobama koje nisu sposobne starati se o sebi, svojim pravima, interesima i imovini.

Poslovi koji proizilaze iz Porodičnog zakona, a u nadležnosti su Centra za socijalni rad su sljedeći:

- pomoć u sređivanju konfliktnih situacija u porodici,
- postupak provođenja starateljstva,
- posredovanje prije podnošenja tužbe za razvod braka,
- učestvuju u postupcima izdržavanja djece i roditelja,

Ministarstvo je na zahtjev Federalnog ministarstva rada i socijalne politike radilo periodične izvještaje u formi statističkih podataka iz ove oblasti, a u koordinaciji sa Centrima sa socijalni rad .

Za razliku od ranijeg zakona novi Porodični zakon F BiH dao je određene nadležnosti organu starateljstva u pogledu preuzimanja brige nad licima koja su u stanju duševnog rastrojstva-neuračunljivosti počinili krivično djelo koje je kažnjivo u skladu sa Krivičnim zakonom FBiH. Činjenica je da u BiH, nema odgovarajućih ustanova, gdje bi se vršio smještaj lica koji u stanju neuračunljivosti počine krivično djelo.

Vlada Federacije BiH je na sjednici održanoj 14.12.2009.godine donijela Akcioni plan za provođenje generalnih mjera radi prevencije povreda ljudskih prava po Presudi Evropskog suda za ljudska prava, Mehmed Tokić i drugi protiv Bosne i Hercegovine.

Zaključkom Vlade FBiH V. broj 71/2010 od 21.1.2010.godine, koji je u direktnoj vezi sa gore navedenim akcionim planom i izvršenjem generalnih mjera po presudi Tokić i dr., Federalno ministarstvo rada i socijalne politike, zaduženo je da se obrati nadležnim organima u cilju provođenja zakonske procedure, radi preispitivanja potrebe daljeg zadržavanja duševno oboljelih lica, kojima je zbog počinjenog krivičnog djela u stanju neuračunljivosti izrečena mjera sigurnosti obaveznog psihijatrijskog liječenja i čuvanja u zdravstvenoj ustanovi.

U skladu sa Akcionim planom resorna kantonalna ministarstva nadležna za pitanja socijalne zaštite u saradnji sa centrima za socijalni rad i Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike su bila dužna identificirati i sačiniti popis lica za koja je nadležni sud u krivičnom postupku ustupio spis Centru za socijalni rad u vezi sa primjenom člana 410.Zakona o krivičnom postupku Federacije BiH. Takođe, centri sa socijalni rad u saradnji sa resornim kantonalnim ministarstvima nadležnim za pitanja socijalne zaštite su bili dužni pokrenuti postupak iz člana 45-49. Zakona o vanparničnom postupku Federacije BiH, pred nadležnim Općinskim sudom.

Ministarstvo je u toku 2010.godine provelo aktivnosti za koje smo bili zaduženi o čemu su redovito dostavljani izvještaji Federelnom ministarstvu rada i socijalne politike, a prema dostavljenim informacijama o pokrenutim postupcima od strane Centara za socijalni rad.

3.2.3. Zaštita od nasilja u porodici

Zaštita nasilja u porodicu propisana je Zakonom o zaštiti nasilja u porodici (SL.Novine Federacije BiH, br. 22/05 i 51/06). Nadležni organi za ovo postupanje su: policija, organ starateljstva, odnosno Centar za socijalni rad i Sud za prekršaje. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je u novembru 2008. godine usvojila Strateški plan za prevenciju nasilja u porodici za Federaciju Bosne i Hercegovine 2009-2010 godine. Strateškim planom utvrđene su aktivnosti, nosioci i rokovi za realizaciju aktivnosti i ovo ministarstvo učestvuje u realizaciji istih u okviru svojih nadležnosti.

Praksa je pokazala da postoje određeni problemi u postupanjima u slučajevima nasilja u porodici između nadležnih institucija, zbog čega je i izrađen Protokol intervencija u slučajevima nasilja u porodici za Tuzlanski kanton u saradnji sa drugim resornim ministarstvima i nevladinom organizacijom UG "Vive žene".

Ministarstvo je u okviru svoje nadležnosti pratilo implementaciju Protokola. Takođe smo uradili cjelovitu Informaciju o implementaciji Protokola intervencija u slučajevima nasilja za Tuzlanski kanton i zakonskih propisa iz oblasti zaštite od nasilja u porodici u okviru nadležnosti ovog ministarstva.

U Centrima za socijalni rad u 2010.godini zaključno sa 30.9.2010.godine registrovano je ukupno 444 slučajeva nasilja, od čega 301 slučajeva nad punoljetnim licima i 143 slučajeva nad maloljetnim licima.

Uvidom u dostavljene informacije konstatovano je da su Centri u svom radu primjenjivali odredbe potpisanog Protokola, te da je Protokol doprinio efikasnijem radu u ovoj oblasti.

3.3.Smještaj u drugu porodicu

Smještaj u drugu porodicu mogu ostvariti djeca i odrasla lica kojima je potrebna stalna njega i pomoć radi zadovoljavanja njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u krugu vlastite porodice ili na drugi način.

Smještaj odraslih lica u drugu porodicu

Naknada za smještaj u drugu porodicu za odrasla lica za 2010.godinu iznosila je 370,00 KM, a u toku 2010.godine za ovaj oblik ukupno je izdvojeno 218.979,70 KM.

Smještaj djece u drugu porodicu

Naknada za smještaja djece u drugu porodicu za 2010.godinu iznosila je 440,00 KM. Akcionim državnim planom za djecu BiH za period 2002-2010 godine preferiran je porodični smještaj u odnosu na institucije i to je obavezni zadatak za institucije sistema da stupe u realizaciju planom predviđenih aktivnosti. Ministarstvo je u suradnji sa centrima za socijalni rad i u partnerstvu sa nevladinim organizacijama Save the Children UK i Udruženjem hranitelja Familija TK, a uz podršku USAID-a uradilo značajne iskorake u ovoj oblasti. Naš model hraniteljstva i postignuti rezultati u razvoju porodičnog smještaja za djecu bez roditeljskog staranja prepoznat je u FBiH i na nivou države BiH sa zahtjevima da se širi kao model koji će biti osnova uređenja sistema zaštite porodice s djecom.

Tabelarni prikaz-Broj korisnika i iznos isplaćenih sredstava

<i>Smještaj u drugu porodicu</i>				
<i>Red Br..</i>	<i>Općina</i>	<i>Djeca</i>	<i>Odrasli</i>	<i>Ukupno</i>
1.	Tuzla	62	14	76
2.	Živinice	36	10	46
3.	Gradačac	24	5	29
4.	Lukavac	15	7	22
5.	Banovići	20	2	22
6.	Srebrenik	15	7	22
7.	Kalesija	9	0	9
8.	Kladanj	11	1	12
9.	Gračanica	9	3	12
10.	Doboj-Istok	5	2	7
11.	Sapna	2	0	2
12.	Teočak	6	0	6
13.	Čelić	4	0	4
U K U P N O KORISNIKA:		218	51	269
UKUPNO ISPLAĆENO:		1.240.474,23	218.979,70	1.459.453,93

Stanje u tabeli pokazuje značajan broj djece koja su smještena u porodice i porodični smještaj je znatno veći u odnosu na institucionalni.

Ovakav pristup u zaštiti djece bez roditeljskog staranja omogućava preraspodjelu budžetskih sredstava namijenjenih za oblast socijalne zaštite posebno ako se zna da su troškovi smještaja djece u institucijama znatno veći od smještaja u porodice a odgoj i odrastanje u porodičnom okruženju je daleko humaniji i bolji.

U toku prošle godine na ime porodičnog smještaja djece isplaćeno je 1.240.474,23 KM.

3.4. Smještaj u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanovu socijalne zaštite mogu ostvariti djeca i odrasla lica kojima je potrebna stalna briga i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj porodici ili na neki drugi način. Troškove smještaja u ustanovu snosi smješteno lice, roditelj, usvojitelj, staratelj ili srodnik koji je, saglasno zakonu, dužan da izdržava to lice, odnosno pravno ili fizičko lice koje je ugovorom preuzelo obavezu plaćanja troškova. Centar za socijalni rad je prije smještaja šticećenika u ustanovu, dužan tražiti saglasnost ovog ministarstva za smještaj u ustanovu socijalne zaštite. Ministarstvo je sve prispjele zahtjeve sa propratnom dokumentacijom za izdavanje saglasnosti razmotrilo, te utvđivalo da li je dokumentacija potpuna i procjenjivana je opravdanost zahtjeva za izdavanje saglasnosti za smještaj u ustanovu.

Smještaj odraslih lica u ustanove socijalne zaštite

Sa područja Tuzlanskog kantona u ustanovama socijalne zaštite smješteno je 392 šticećenika.

Obaveze se redovno izvršavaju prema davaocima usluga, ali se mora istaći podatak da je značajan rast potreba za ovakvim vidom zaštite, ali i nebriga srodnika i obveznika izdržavanja prema svojim članovima porodice. Sve ovo upućuje na zaključak da je odsutna solidarnost, humanost i druge pozitivne društvene vrijednosti u porodicama koje su prvenstveno obavezne voditi brigu o svojim srođnicima.

Revizijom stanja u ovoj oblasti i obaveznim učešćem u snošenju dijela troškova smještaja od strane lica i obveznika izdržavanja značajno su smanjeni izdaci u ukupnim obavezama prema davaocima usluga – ustanovama socijalne zaštite.

Smještaj djece u ustanove socijalne zaštite

Smještaj u ustanove socijalne zaštite mogu ostvariti djeca bez roditeljskog staranja kojima je potrebna stalna njega i pomoć u zadovoljavanju njihovih životnih potreba, a ne mogu ih ostvariti u vlastitoj ili drugoj porodici ili na drugi način.

Institucionalni smještaj djece predstavlja privremeno rješenje i period opservacije potreban od strane mjesno nadležnog centra za socijalni rad u cilju određivanja adekvatnog oblika porodičnog smještaja. Porodično odrastanje predstavlja prirodno okruženje za pravilan odgoj djece i usvajanje pozitivnih normi identifikacije i socijalizacije.

Revizijom stanja u ovoj oblasti i obaveznim učešćem u snošenju dijela troškova smještaja od strane lica i obveznika izdržavanja značajno su smanjeni

izdaci u ukupnim obavezama prema davaocima usluga – ustanova socijalne zaštite.

Tabelarni prikaz-Smještaj u ustanove socijalne zaštite

<i>Smještaj u ustanove socijalne zaštite</i>				
<i>Red Br.</i>	<i>Općina</i>	<i>Odrasli</i>	<i>Djeca</i>	<i>Ukupno</i>
1.	Tuzla	153	43	196
2.	Živinice	29	6	38
3.	Gradačac	19	0	26
4.	Lukavac	37	8	39
5.	Banovići	27	8	36
6.	Srebrenik	30	2	31
7.	Kalesija	9	6	18
8.	Kladanj	20	1	25
9.	Gračanica	37	4	38
10.	Doboj-Istok	13	0	12
11.	Sapna	5	7	9
12.	Teočak	4	1	5
13.	Čelić	9	1	10
U K U P N O KORISNIKA:		392	87	479
<i>Ukupno isplaćeno:</i>				<i>2.611.646,99</i>

U poređenju sa prethodnim analizama zapaženo je značajno smanjenje djece u institucijama što je rezultat aktivnog pristupa u rješavanju porodičnog smještaja kao boljeg oblika za pravilan odgoj i odrastanje djece. Na ovaj način se doprinosi provođenju zacrtanih ciljeva iz Akcionog državnog plana za djecu u periodu od 2002 – 2010. godine.

3.5. Vaninstitucionalni oblici socijalne zaštite

I - Dječija sela

Na području Tuzlanskog kantona, uz pomoć humanitarnih organizacija, sagrađena su dva dječija sela za smještaj djece bez roditeljskog staranja, a to su: "Selo Mira Turija" kod Lukavca i Dječije selo SOS KINDERDORF u Gračanici. Ovo ministarstvo je subvencioniralo troškove plina, struje i smještaja za navedena dječija sela u ukupnom iznosu od 184.595,90 KM.

Pregled djece iz TK smještene u SOS-sela

Red. broj	INSTITUCIJA	Broj korisnika	Iznos subvencioniranja troškova smještaja, plina i struje u KM
1.	SOS DJEČIJE SELO - GRAČANICA	29	87.275,00
2.	RWS-DJEČIJE "SELO MIRA" TURIJA	25	97.320,90
UKUPNO:		54	184.595,90

"Dječije selo SOS Kinderdorf" - Gračanica

Austrijska humanitarna organizacija SOS KINDERDORF INTERNATIONAL 1997. sagradila je u Federaciji Bosne i Hercegovine dva dječija sela u: Sarajevu i Gračanici.

Ugovorom potpisanim između Vlade Tuzlanskog kantona i H.O. SOS KINDERDORF INTERNATIONAL, preuzeta je potpuna podrška za smještaj djece od strane ove humanitarne organizacije, u trajanju od pet godina, a taj rok je istekao 31.12.2001. godine. Nakon isteka ovog roka Vlada Tuzlanskog kantona je preuzela obavezu u pogledu finansiranja smještaja djece i sklopljeni su ugovori sa mjesno nadležnim centrima za socijalni rad Tuzlanskog kantona kojima je utvrđena naknada za smještaj u visini naknade za porodični smještaj djece.

U Dječijem selu SOS Kinderdorf Gračanica smješteno je ukupno 29 djece sa područja našeg kantona.

Ministarstvo radi na animiranju porodičnog smještaja i intenzivno vodi aktivnosti da putem mjesno nadležnih centara za socijalni rad izmjesti djecu u porodice kao bolje rješenje za pravilan odgoj i odrastanje djece. Poseban problem institucionalnog smještaja predstavlja nepotpuna socijalizacija i nemogućnost uključenja djece poslije punoljetstva u normalne životne tokove kroz zasnivanje sopstvene porodice, zaposlenje i stambeno zbrinjavanje. Zato odrastanje u porodici ima svoje prednosti jer doprinosi potpunoj socijalizaciji, emocionalnoj vezanosti i nastavku života na naučeni porodični način.

"Selo mira Turija"

Dječije "Selo mira Turija" izgradila je, uz saglasnost Vlade Tuzlanskog kantona, humanitarna organizacija «Fondacija Rudolf Walther Stiftung». Selo je otpočelo sa radom u 1998. godini i zbrinjava 25 djece područja našeg kantona

Finansiranje smještaja djece u ovom "Selu" podržava Fondacija iz Njemačke koja je sagradila dječije selo i Vlada Tuzlanskog kantona subvencioniranjem plaćanja troškova smještaja, utroška električne energije i grijanja. Odgoj i

odrastanje djece na ovaj način zahtjeva reviziju i uređenje prema propisanim standardima u skladu sa Pravilnikom ministarstva. Započeta je realizacija propisanih normativa i standarda, a time i poštovanje domaćih Zakona što je i bila obaveza ove fondacije od samog početka rada. Uvjereni smo da će se primjenom propisanih normi i standarda poboljšati uslovi života i rada u ovim institucijama ali i proces pravilnog odgoja i odrastanja djece bez roditeljskog staranja.

II - Ostali vaninstitucionalni oblici socijalne zaštite

Novi pristup smještaja korisnika socijalne zaštite teži ka vaninstitucionalnom zbrinjavanju šticeenika. Na području Tuzlanskog kantona sve je veći broj organizacija koje svoje programske ciljeve realizuju kroz deinstitutionalizaciju smještaja šticeenika, uz obezbjeđenje samostalnog stanovanja.

Tako je, u Gradačcu u objektu "Duga", izgrađenom uz pomoć humanitarne organizacije "Kinderberg" iz Njemačke, smješteno 10 djece. Finansiranje zbrinjavanja djece u ovom objektu obezbjeđuje se iz Budžeta Kantona sa pozicije "porodični smještaj djece" i budžeta općine Gradačac. Stručni nadzor nad smještajem djece izravno se vrši od mjesno nadležnog centra za socijalni rad Gradačac.

Pored objekta "Duga", na području Kantona djeluju i drugi oblici vaninstitucionalnog zbrinjavanja kao što su: centri za produženi boravak, centri za dnevni i poludnevni boravak i edukacioni centri, čiji se rad djelimično finansira iz Budžeta Kantona, a djelimično putem humanitarnih organizacija.

4. ZAŠTITA CIVILNIH ŽRTAVA RATA

Civilna žrtva rata je lice kod kojeg je tokom rata ili neposredne ratne opasnosti, usljed ranjavanja ili nekog drugog oblika ratne torture nastupilo oštećenje organizma, što uključuje mentalno oštećenje ili značajno narušavanje zdravlja ili nestanak ili pogibiju tog lica.

4.1. Porodična invalidnina

Porodičnu invalidninu, prema određenim zakonskim propisima mogu ostvariti uži članovi porodice civilne žrtve rata, (udovica, udovac, djeca, usvojenici i pastorčad), roditelji, maćeha i usvojitelj.

Pravo na porodičnu invalidninu, uz uslove propisane zakonom, imaju i članovi porodice civilne žrtve rata od I do IV grupe koji su do smrti koristili dodatak za njegu i pomoć od strane drugog lica, pod uslovom da je smrt civilne žrtve rata posljedica rane, povrede ili bolesti po osnovu koje joj je utvrđeno pravo po ovom zakonu.

Pregled broja korisnika civilnih žrtava rata							
Red. br.	Općina	lična invalidnina	mjesečno lično novčano primanje	dodatak za njegu i pomoć	ortopedski dodatak	porodična invalidnina	Ukupno korisnika
1.	Tuzla	95	65	6	51	185	343
2.	Živinice	34	14	2	14	78	124
3.	Gradačac	49	2	3	24	63	114
4.	Lukavac	41	2	6	26	63	106
5.	Banovići	26	0	2	8	38	63
6.	Srebrenik	20	3	3	10	85	108
7.	Kalesija	44	16	3	15	94	153
8.	Kladanj	29	3	0	11	37	69
9.	Gračanica	50	2	4	33	70	120
10.	Doboj-Istok	39	4	1	13	31	74
11.	Sapna	24	4	1	7	153	181
12.	Teočak	28	0	1	14	31	59
13.	Čelić	21	0	2	8	30	51
UKUPNO:		500	115	34	234	958	1565
UKUPNO ISPLAĆENO IZ BUDŽETA TK-A:				1.523.889,12 KM			
UKUPNO ISPLAĆENO IZ BUDŽETA FEDERACIJE:				3.626.441,77 KM			
SVEUKUPNO:				5.150.330,89 KM			

Sredstva za ostvarivanje prava civilnih žrtava rata, obezbjeđuju su se 70 % iz federalnog budžeta i 30 % iz kantonalnog budžeta.

Osnovica sa određivanje primanja civilnih žrtava rata usklađuje se sa primanjima mjesečnog iznosa lične invalidnine ratnih vojnih invalida i porodične invalidnine za porodice šehida.

Iz kantonalnog budžeta ukupno za civilne žrtve rata za 2010.godinu je utrošeno 1.523.889,12 KM , dok je iz federalnog budžeta utrošeno 3.626.441,77 KM, što ukupno iznosi 5.150.330,89 KM.

Obaveze su redovno isplaćivanje na adrese korisnika prava uz povratna izvještavanja od strane mjesno nadležnih centara za rad Tuzlanskog kantona.

Shodno članu 80 a. Zakona i izmjenama i dopunama Zakona o osnovama socijalne zaštite, zaštite civilnih žrtava rata i zaštite porodice sa djecom («Sl. novine F BiH», broj: 39/06): «rješenje donijeto u prvom stepenu kojim je priznato pravo na osnovu ovog Zakona podliježe reviziji, a «reviziju, po službenoj dužnosti, vrši nadležni kantonalni organ uprave.»

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku TK je nadležni kantonalni organ uprave koji po službenoj dužnosti vrši reviziju rješenja donesenih rješenja u prvom stepenu od strane nadležnih prvostepenih organa uprave – centara za socijalni rad.

U 2010.godini, izvršeno je 186 revizija rješenja za 13 Centara za socijalni rad.

PREGLED IZVRŠENE REVIZIJE ZA CIVILNE ŽRTVE RATA U TOKU 2010.GODINE		
Red. br.	OPĆINA	Broj rješenja za koja je izvršena revizija
1.	Tuzla	48
2.	Lukavac	18
3.	Doboj Istok	4
4.	Čelić	5
5.	Gračanica	9
6.	Srebrenik	4
7.	Teočak	6
8.	Kladanj	8
9.	Kalesija	5
10.	Gradačac	8
11.	Banovići	5
12.	Sapna	40
13.	Živinice	26
U K U P N O:		186

Pravo na zdravstveno osiguranje korisnika

Pravo na zdravstveno osiguranje ostvaruju , korisnici stalne novčane pomoći i članovi njihovih porodica ,lica smještena u drugu porodicu (djeca i odrasli), lica smještena u ustanove (djeca i odrasli), civilne žrtve rata, korisnici prava na novčanu naknadu za njegu i pomoć od strane drugog lica koji to pravo ostvaruju u skladu sa kantonalnim Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata, zaštiti porodice sa djecom ("Službene novine Tuzlanskog kantona" broj: 12/00,5/02,12/03,8/06 i 11/09), a koji nisu osigurani po drugom osnovu), korisnici uvećanog dodatka na djecu.

Broj osiguranika	Broj članova porodice osiguranika	Ukupno osiguranih lica	Ukupno isplaćeno u KM
4012	1162	5174	577.222,50

U prošloj godini broj osiguranika je iznosio 4.012, članova porodice osiguranika 1162 ,što ukupno iznosi 5174 osiguranih lica. U toku prošle godine na ime uplate doprinosa kao i uplate markice premije osiguranja ukupno je isplaćeno 577.222,50 KM.

U protekloj godini započeli smo implementaciju Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenom osiguranju (SL.Novine FBiH broj: 70/08). Navedenim Zakonom je propisano je da će tijelo uprave kantona mjerodavno za poslove socijalne i dječije zaštite, biti obveznik obračunavanja i uplate doprinosa na obavezno zdravstveno osiguranje i to:

- za djecu od rođenja do polaska u Osnovnu školu koja nisu osigurana po drugoj osnovi, a u skladu sa članom 19.tačka 13.a. Zakona, kao i djecu do navršene 15 godine života i starije maloljetnike do 18 godine života
- za osobe nakon navršenih 65 godina života, koja nisu zdravstveno osigurana po drugoj osnovi.

Urađena je Instrukcija u načinu uspostave prava na zdravstveno osiguranje i dostavljena Centrima za socijalni rad na postupanje.

Centri za socijalni rad mjesečno dostavljaju izvještaje i rješenja o uspostavi prava na zdravstveno osiguranje, putem kojih ovo ministarstvo vrši kontrolu i uvid uspostave prava.

Pravo na pomoć na ime troškova dženaze-sahrane-pokopa

Novčanu pomoć na ime troškova dženaze-sahrane-pokopa ostvaruje se za korisnike stalne novčane pomoći, lica smještena u ustanove socijalne zaštite i lica smještena u drugu porodicu. Za korisnika stalne novčane pomoći, pomoć mogu ostvariti srodnici ili drugo lice koje je obavilo dženazu-sahranu-pokop u visini od 80 % prosječne plate. Za lice smješteno u ustanovu socijalne zaštite ili drugu porodicu, koje nema srodnika ili iz čije imovine nije moguće snositi troškove dženaze-sahrane-pokopa, troškove snosi u punom iznosu ovo Ministarstvo, prema ispostavljenoj fakuri. Visina navedene pomoći je iznosila do 500,00 KM. U prošloj godini na ime ove pomoći ukupno je isplaćeno 74.701,33 KM.

5. ZAŠTITA PORODICE SA DJECOM

Zakonom o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom posebno je uređena oblast zaštite porodice sa djecom na veoma kvalitetan način i u okviru Međunarodnih normi sa aspekta usluga socijalnog rada, ali i materijalnih naknada za potpunu zaštitu djece i nesmetano provođenje pravilnog odgoja i odrastanja. Međutim, citiranim Zakonom navedena oblast zaštite porodice sa djecom je svrstana u ostale oblike socijalne zaštite koji se finansiraju u skladu posebnim odlukama Vlade Kantona i naspram ekonomske moći Kantona.

Trenutno se realizuju slijedeća prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom:

- Naknada umjesto plaće ženi – majci u radnom odnosu; (90% od osnovice)
- Jednokratna novčana pomoć za nezaposlene majke porodilje u mjesečnom iznosu 150,00 KM
- Pravo na dječiji dodatak za djecu nezaposlenih roditelja u visini od 20,00 KM po djetetu i 40,00 KM po djetetu (realiziran za 8 mjeseca) i uvećani dječiji dodatak u visini od 50,00 KM po djetetu realiziran za 12 mjeseci.

5.1. Dodatak na djecu

Pravo na dječiji dodatak obezbjeđuje se porodici čiji mjesečni prihod po članu domaćinstva ne prelazi 15 % prosječne plate, gdje prioritet u ostvarivanju prava imaju djeca iz porodica u kojima nijedan roditelj nije zaposlen. Iznos dječijeg dodatka za svaku kalendarsku godinu utvrđuje Vlada kantona.

Uvećani dječiji dodatak pripada djetetu bez oba roditelja ili jednog roditelja, porodici koja ima dijete ometeno u fizičkom ili psihičkom razvoju i porodici u kojoj su jedan ili oba roditelji invalidi, djeca oboljela od TBC celijakije, ciroze jetre i karcinoma. Uvećani dječiji dodatak je iznosio 50,00 KM.

Stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom krajem 2006. godine, a zbog nedostatka finansijskih sredstava, do maja 2007. godine vršena je isplata samo uvećanog dječijeg dodatka. Odlukom Ministarstva za rad i socijalnu politiku uveden je dječiji dodatak za djecu nezaposlenih roditelja. Isplata po ovom osnovu započela je u maju 2007. godine.

Zbog porasta broja korisnika i nedostatka sredstava u budžetu Ministarstvo je, uz saglasnost Vlade TK, donijelo Odluku o stavljanju van snage Odluke o odobravanju sredstava za dječiji dodatak za djecu nezaposlenih roditelja, sa primjenom od 01.10.2008. godine. Tako je pravo na dječiji dodatak ostvareno za 9 mjeseci u 2008.godini.

Zbog navedenih poteškoća u ostvarivanju prava na dječiji dodatak pokrenuta je inicijativa za izmjene i dopune Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom u dijelu koji se odnosi na dodatak na djecu. Izmjene i dopune navedenog Zakona usvojene su od strane Skupštine TK-a 13.10.2009.godine (SL.Novine TK, broj 11/09). Izmjenama Zakona je propisana nova visina dječijeg dodatka, tako da je umjesto iznosa 5 % prosječne plate, kako je ranijim odredbama Zakona bilo propisano, uvrđeno da će visina dječijeg dodatka iznositi 2,5 do 5 % prosječne plate u Federaciji Bosne i Hercegovine iz prethodne kalendarske godine, izuzimajući porodice sa troje i više djece za koje iznos dječijeg dodatka ne može biti manji od 5 % prosječne plate.

Vlada TK-a je na sjedinici održanoj dana 23.03.2010.godine donijela Odluku o visini dodatka za djecu nezaposlenih roditelja. Po navedenoj Odluci visina dječijeg dodatka za djecu nezaposlenih roditelja za 2010.godinu je iznosila 20,00 KM , izuzimajući porodice sa troje i više djece za koje se dodatak na djecu isplaćivao u iznosu od 40,00 KM.

Ovo ministarstvo je donijelo Uputstvo za ostvarivanje prava na dječiji dodatak, koje je dostavljeno Centrima za socijalni rad na postupanje. Dječiji dodatak je isplaćen za 8 mjeseci počev od maja 2010.godine. U ovom periodu pravo na dječiji dodatak je ostvarilo 10.105 korisnika, odnosno 18.259 djece.

U 2010.godini na ime dječijeg dodatka za djecu nezaposlenih roditelja isplaćeno je 3.503.561,94 KM.

Pravo na uvećani dječiji dodatak je ostvarilo 1216 korisnika, odnosno djece, a u toku protekle godine ukupno je isplaćeno 723.975,50 KM.

Pregled broja korisnika osnovnih prava porodica sa djecom u 2010. g

Redni broj	Općina	Dodatak na djecu			Pomoć majkama u prehrani djeteta do 6 mjeseci	Jednokratna pomoć Za nezaposlene majke porodilje
		Djeca nezaposl.		Uvećani dječiji dod.		
		Broj Korisn	Broj djece			
1	Banovići	435	745	111	61	67
2	Čelić	476	899	29	19	44
3	Doboj Istok	379	660	29	19	63
4	Gračanica	654	1148	80	62	54
5	Gradačac	991	1924	94	70	52
6	Kalesija	1379	2502	98	102	92
7	Kladanj	398	712	54	26	54
8	Lukavac	921	1526	121	92	34
9	Sapna	541	984	38	20	13
10	Srebrenik	1034	1830	81	61	125
11	Teočak	275	517	17	16	12
12	Tuzla	1233	2225	277	135	115
13	Živinice	1389	2587	187	167	175
Ukupno :		10105	18259	1216	850	900
Ukupno isplaćeno u KM:		3.503.561,94		723.975,50	274.105,90	215.670,00

Navedena prava predstavljaju solidnu osnovu za zaštitu porodice s djecom ali nisu dovoljna za zaustavljanje negativnih tokova u padu nataliteta, pravilnom odgoju, odrastanju i obrazovanju djece.

Dodatna ishrana za majke-dojilje se isplaćivala u periodu januar-maj, a prema rješenjima o uspostavljanju prava na ovaj oblik pomoći iz 2009.godine.

5.2. Naknada umjesto plaće ženi-majci, odnosno drugom licu u radnom odnosu za vrijeme dok odsustvuje s posla, radi trudnoće, porođaja i njege djeteta

U protekloj godini zaprimljeno je ukupno oko 2.368 zahtjeva za refundacije. Tokom revizije dokumentacije je za određen broj zahtjeva ustanovljen je nedostatak i nepotpunost za određen broj subjekata kojima je vraćena dokumentacija, a time i fakture za potraživanje. Nedostaci su se odnosili na više obračunati iznos naknade suprotno rješenju mjesno nadležnog centra za socijalni rad o pravu i visini naknade, obračunatom većem procentu doprinosa za zdravstveno osiguranje, neisplaćivanju naknade korisnicima prava a traženje refundacije od strane Ministarstva i drugi nedostaci. Kod urednog stanja dokumentacije evidentirane su obaveze i izvršena refundacija u iznosu

od 7.330.468,36 KM koje se isplaćivane prema programu i dinamici raspoloživih sredstava za ove namjene.

Broj zahtjeva	Iznos isplaćenih sredstava u KM
2.368	7.330.468,36

Pravo na subvencioniranje troškova prijevoza učenika i studenata

U toku prošle godine obezbjeđeno je subvencioniranje troškova prijevoza učenika i studenata za djecu korisnika određenih oblika socijalne i dječije zaštite. Pravo na subvencioniranje su ostvarili:

- učenici i studenti iz porodica korisnika stalne novčane pomoći,
- učenici i studenti bez roditeljskog staranja koji su na porodičnom smještaju,
- učenici i studenti sa invaliditetom, odnosno smetnjama u fizičkom i psihičkom razvoju i njihove pratioce.

Odluku o subvencioniranju troškova prijevoza učenika i studenata donosi Vlada Tuzlanskog kantona.

Pravo na subvencioniranje utvđuju općinski Centri za socijalni rad. Centri su bili dužni dostavljati izvještaje o utrošku sredstava , tako da je ministarstvo vršilo kontrolu dostavljenih izvještaja.

Na ime subvencioniranja troškova prijevoza učenika i studenata u 2010.godini ukupno je isplaćeno 325.253,21 KM.

5.3. Ostala osnovna prava porodica sa djecom

Zakonom je predviđena mogućnost dodjela pomoći i naknada za žene-majke, porodilje koje nisu u radnom odnosu u okviru ukupne zaštite porodice sa djecom i to:

- novčana pomoć za nezaposlene majke porodilje u visini od 15% prosječne plate za period do godinu dana djeteta,
- pomoć nezaposlenim majkama porodiljama u prehrani djeteta do 6. mjeseci starosti u visini od 10% prosječne plaće,
- smještaj djece uz osiguranu ishranu u ustanovama predškolskog odgoja- subvencija ukupnih troškova naspram ukupne ekonomske situacije u porodici,
- osiguranje jednog obroka u školama osnovnog obrazovanja za porodice u stanju socijalne potrebe,

Ostala prava iz oblasti zaštite porodice sa djecom se nerealizuju u potpunosti i vezana su za posebne odluke Vlade TK u skladu sa ukupnom ekonomskom situacijom i likvidnošću budžeta, tako da navedena prava nisu realizovana.

6. USTANOVE SOCIJALNE ZAŠTITE

Socijalnu zaštitu realizuju neposredni izvršiooci organizovani u socijalne – javne ustanove.

Zakon o socijalnoj zaštiti predvidio je da se socijalne ustanove mogu osnivati u oblasti zaštite djece, zaštite odraslih i starih lica, ustanove za socijalno-zdravstveno zbrinjavanje invalidnih i drugih lica, te ustanove za dnevni boravak korisnika socijalne zaštite.

U trinaest općina Tuzlanskog kantona djeluju i rade centri za socijalni rad, kao višefunkcionalne ustanove socijalne zaštite.

Struktura zaposlenih u centrima za socijalni rad ni približno ne odgovara minimalnim standardima za kvalitetno pružanje usluga socijalnog rada i zasigurno ne može odgovoriti socijalnim potrebama građana niti može na odgovarajući način preventivno djelovati u pravcu smanjenja socio patoloških pojava i pomoći porodici u provođenju njenih funkcija. Ovako stanje kadrovske strukture zaposlenih i nebrige osnivača – općina doprinosi naglom povećanju delikvencije, narkomanije, broja djece u sukobu sa zakonom ali i povećanju poremećaja struktura i odnosa u porodicama.

Pored centara za socijalni rad, na području Tuzlanskog kantona, kao ustanova socijalne zaštite egzistira JU “Dom za djecu bez roditeljskog staranja”, koji je finansiran iz Budžeta Kantona. Trenutno je u Domu smješteno 99 djece, za čiji se smještaj izdvajaju finansijska sredstva u budžetu Kantona.

Sveobuhvatnim mjerama ministarstva i centara za socijalni rad u posljednjem periodu stanje se postepeno stabilizira i očekujemo pozitivniji odnos porodica. Obezbijedili smo mogućnost za majke porodilje da borave do 6 mjeseci, u domu, kako bi se razvile emocionalne veze i na taj način očuvalo materinstvo.

Ipak smatramo da je ovo ozbiljan društveni problem i da u saradnji sa centrima za socijalni rad treba nastaviti na iznalaženju mogućnosti traženja drugih rješenja adekvatnog zbrinjavanja djece u porodičnom okruženju kao oblikom zaštite koji je predviđen državnim planom zaštite djece kao adekvatniji u odnosu na instituciju ali i preduslov za bolji i pravilniji odgoj i odrastanje djece.

Druge mjere podrazumijevaju rad sa majkama i njihovom bližom rodbinom na preuzimanju brige o djetetu, a da se istim obezbijedi materijalna pomoć srazmjerna iznosu naknade smještaja u Domu za nezbrinutu djecu.

OSTALE AKTIVNOSTI MINISTARSTVA:

1. Ministarstvo je u protekloj godini između ostalih aktivnosti, radilo i učestvovalo u izradi sljedećih Nacrta Zakona, programa, analiza, izvještaja i informacija:

- Urađen je i na Kolegiju Vlade TK-a razmatran Nacrt Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti, zaštiti civilnih žrtava rata i zaštiti porodice sa djecom
- Urađen je i na Kolegiju Vlade TK-a razmatran Nacrt Socijalnog Programa za ublažavanje socijalnog stanja najugroženijih građana Tuzlanskog kantona
- Informacija o provedbi državnog akcionog plana borbe protiv zloupotrebe opojnih droga u BiH za period 2009.-2013. godina
- Urađen je i usvojen od strane Vlade i Skupštine TK-a Izvještaj o radu Kantonalne komisije za implementaciju člana 143 Zakona o radu
- Urađena Informacija o implementaciji Protokola intervencija u slučajevima nasilja u porodici za Tuzlanski kanton i zakonskih propisa iz oblasti socijalne zaštite od nasilja u porodici
- Prikupljanje od centara za socijalni rad, analiza i izrada pregleda podataka o starateljstvu i usvojenju u TK za 2009. godinu
- Prikupljanje od centara za socijalni rad, analiza i izrada pregleda podataka o zaštiti porodice sa djecom za sa 31.12.2009. godine
- Prikupljanje od centara za socijalni rad, analiza i izrada pregleda podataka o socijalnoj zaštiti za 2009. godinu a cilju izrade Informacije o stanju, problemima i načinu sprovođenja socijalne i dječije zaštite u Federaciji BiH
- Izvještaj o obilježavanju dječije nedjelje na području Tuzlanskog kantona u 2009. godini

2. Doneseni su sljedeći Programi raspodjele sredstava:

a) Program raspodjele sredstava za materijalno zbrinjavanje lica u stanju socijalne potrebe. Ovim Programom utvrđena je raspodjela sredstava iz budžeta Tuzlanskog kantona za 2010. godinu u ukupnom iznosu od 978.400,00 KM. Sredstva su dodijeljena udruženjima/organizacijama, a u cilju ostvarivanja boljeg položaja i zaštite lica u stanju socijalne potrebe kao što su: stara i nemoćna lica, lica sa invaliditetom i lica ometena u fizičkom i psihičkom razvoju. Značajno je istaknuti da je iz ovih sredstava udruženju HO „Merhamet MDD Regionalni odbor Tuzla, za Narodnu kuhinju odobreno 630.000,00 KM, kako bi se na ovaj način poboljšalo teško socijalno stanje najugroženijih građana.

b) Program raspodjele sredstava subvencija troškova prevencije, rehabilitacije i resocijalizacije ovisnosti o drogama. Programom je utvrđena raspodjela u ukupnom iznosu od 300.000,00 KM na sljedeći način:

- Podrška projektima prevencije ovisnika o psihoaktivnim supstancama u iznosu od 58.000,00 KM;

- Podrška projektima rehabilitacije ovisnika o psihoaktivnim supstancama u iznosu od 170.000,00
- Podrška projektima resocijalizacije ovisnika o psihoaktivnim supstancama u iznosu od 72.000,00 KM

c) Program raspodjele sredstava subvencija za djecu, učenike i studente za 2010. godinu. Programom je utvrđena raspodjela sredstava Centrima za socijalni rad na ime subvencioniranja troškova prijevoza djece učenika i studenata u iznosu od 100% za: korisnike stalne novčane pomoći, djecu bez roditeljskog staranja koja su na porodičnom smještaju, učenike i studente sa invaliditetom i njihove pratiocice, u ukupnom iznosu od 325.253,21 KM. Programom je utvrđena raspodjela sredstava na ime unapređenja položaja djece u iznosu od 130.300,00KM. Sredstva su dodijeljena ustanovama i udruženjima na ime podrške projekata sa ciljem unapređenja položaja djece i obaveznog vida predškolskog odgoja djece korisnika socijalne zaštite i djece iz socijalno rizičnih grupa.

d) Program raspodjele sredstava prikupljenih na ime „Dječije nedjelje“. Sredstva u iznosu od 118.635,74KM prikupljena po osnovu prihoda za „Dječiju nedjelju“, raspoređena su organizatorima manifestacija i aktivnosti, Udruženjima i Organizacijama, koji se bave unapređenjem društvene brige o djeci.

U skladu sa Programima o raspodjeli donesene su Odluke o odobravanju sredstava. Sva udruženja/organizacije su dostavljali izvještaje o utrošku sredstava, u koje je vršen uvid, odnosno praćeno je da li su sredstva namjenski utrošena.

3. U toku 2010.godine, izvršen je neposredan stručni nadzor nad radom Centara za socijalni rad i drugih ustanova i organizacija socijalne zaštite na području Tuzlanskog kantona. Izvršen je uvid u određen broj dosjea korisnika svih oblika prava iz socijalne i dječije zaštite u skladu sa Uputstvom i Programom vršenja stručnog nadzora nad ustanovama socijalne zaštite.

Nadzor nad stručnim radom ustanova socijalne zaštite ima za cilj unapređenje stručnog rada, instruktaze i pravovremeno ukazivanje na nepravilnosti i propuste u stručnom radu, radi preduzimanja odgovarajućih mjera potrebnih za sprečavanje ili otklanjanje štetnih posljedica.

4. Ministarstvo je u saradnji sa Save the children UK realiziralo aktivnosti u projektu "Minimalni standardi usluga u oblasti dječije zaštite u BiH".

Razvijene verzije minimalnih standarda usluga u oblasti dječije zaštite u BiH, kako slijedi:

- standardi usluga porodičnog smještaja djece bez roditeljskog staranja
- standardi usluga institucionalnog smještaja djece bez roditeljskog staranja
- standardi usluga dječijih sela za smještaj djece bez roditeljskog staranja

- standardi usluga dnevnih centara za djecu sa posebnim potrebama i dodatnim uslugama i zaštitom
- standardi usluga (ranog) otkrivanja djece sa smetnjama u razvoju,

Minimalni standardi usluga u oblasti dječije zaštite u BiH su podrška institucijama sistema u reformi sistema socijalne zaštite što smatramo značajnim doprinosom unapređenju kvaliteta socijalne zaštite djece u BiH. Imajući u vidu navedene činjenice Ministarstvo će nastaviti aktivnosti na upoznavanju ustanova socijalne zaštite sa donesenim standardima usluga u oblasti dječije zaštite u BiH, njihovom pilotiranju i uvođenju u zakonsku regulativu i praksu;

5. S obzirom da su Centri za socijalni rad dužni dostavljati ovom ministarstvu rješenja o priznavanju prava korisnika kao i prestanku prava, vršili smo reviziju dostavljenih rješenja za oblike socijalne i dječije zaštite;
6. Predstavnici ministarstva su prisustvovali na Međunarodnoj naučnoj konferenciji „Socijalni rad i borba protiv siromaštva i socijalne isključenosti – profesionalna usmjerenost zaštiti i promicanju ljudskih prava“ koja je održana u Mostaru, 20-23. oktobra 2010. godine
7. Ministarstvo je, u saradnji sa SOS Dječijim Selom Gračanica bilo pokrovitelj i suorganizator manifestacije Obilježavanje Dječije nedjelje, XI susreti djece BiH.
8. Nastavljene su aktivnosti oko primjene informacionog sistema u Ministarstvu i centrima za socijalni rad na području Tuzlanskog kanona.
9. Ministarstvo za rad i socijalnu politiku pokrenulo je i realiziralo aktivnosti iz svoje nadležnosti, a u vezi sa implementacijom Programa prevencije bolesti ovisnosti na području Tuzlanskog kantona.
10. Programom prevencije bolesti ovisnosti na području Tuzlanskog kantona u dijelu Mjera planiranih u dijelu „Uloga porodice i lokalne zajednice u prevenciji bolesti ovisnosti“, jedna od predviđenih mjera je izrada standarda i normativa sa aspekta prostornih uslova i stručnog kadra koje zajednice moraju ispunjavati. Ministarstvo, kao prvi nosilac aktivnosti je izradilo Nacrt Standarda i normativa o uslugama i uslovima u pogledu prostora, opreme, stručnih i drugih radnika terapijskih zajednica.

Projekti čija je realizacija u toku

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku TK je dana 28.10. 2010. godine zajedno sa Univerzitetom u Tuzli, potpisalo ugovora o saradnji na međunarodnom

naučnoistraživačkom projektu pod nazivom „Utjecaj različitih konteksta socijalizacije na razvoj maloljetničke delinkvencije u poslijeratnoj BiH- preporuke za prevenciju i intervencije”.

Nositelji projekta su: Univerzitet primjenjenih nauka Sjeverozapadne Švicarske (UASNW) Fakultet za socijalni rad iz Bazela, Univerzitet u Tuzli (Filozofski fakultet, Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet i Medicinski fakultet), Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Vlade Tuzlanskog kantona, NVO Centar za terapiju i rehabilitaciju „Vive žene“ Tuzla

Radi se o trogodišnjem projektu čiji ciljevi su:

- Analiza različitih konteksta socijalizacije i razvoja maloljetničke delinkvencije
 - Osnaživanje socijalnog sektora i jačanje uloge istraživanja u tom procesu
 - Osnaživanje kapaciteta Univerziteta u Tuzli u pravcu promicanja prenosa iskustva i znanja u praksu i facilitatorskog djelovanja za inter-i trans-disciplinarnu saradnju
 - Jačanje kapaciteta istraživača u primjeni kvalitativne metodologije istraživanja
 - Razvoj modela saradnje koji promovira prenos iskustva i znanja između vlade, istraživačkog i nevladinog sektora
- Projekat će trajati do 2012. godine

VI ODNOS MINISTARSTVA ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU PREMA VLADI I SKUPŠTINI TUZLANSKOG KANTONA

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku je i u toku 2010. godine nastavilo maksimalno izvršavati odluke Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona, a koja se ogleda kroz pripremu materijala za sjednice, prisustvo kolegiju i sjednicama Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona, te odgovore na poslanička pitanja i inicijative.

U toku 2010. godine odgovoreno je na sva poslanička pitanja koja su se uglavnom odnosila na ostvarivanje prava građana iz oblasti socijalne zaštite, rada i zapošljavanja, te rada Komisije za implementaciju člana 143. Zakona o radu.

VII ODNOS MINISTARSTVA ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU TK PREMA FEDERALNOM MINISTARSTVU RADA I SOCIJALNE POLITIKE

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona je u toku 2010. godine ostvarilo i intenzivnu saradnju sa Federalnim ministarstvom rada i socijalne politike, a što je i razumljivo uzimajući u obzir brojne probleme u oblasti rada i socijalne politike.

Predstavnici Ministarstva redovno su prisustvovali sastancima organizovanim od strane Federalnog ministarstva, istom su dostavljani traženi izvještaji, te razmjenjivane informacije.

Posebno dobra saradnja je ostvarena kroz realizaciju drugog projekta podrške zapošljavanju SESP, te kroz nastojanja ovog Ministarstva da se u federalnom ministarstvu ubrza revizija rješenja za lica sa invaliditetom, te da se kroz donošenje izmjena i dopuna federalnog Zakona o socijalnoj zaštiti i posebnih Zakona o zaštiti obitelji sa djecom od strane Federacije preuzme isplata što većeg broja prava iz oblasti socijalne zaštite, kao i da se ubrza donošenje posebnih zakona i to Zakona o zaštiti civilnih žrtava rata, Zakona o temeljnim pravima osoba sa invaliditetom i Zakona o osnovama socijalne zaštite i minimumu socijalne sigurnosti.

VIII ODNOS MINISTARSTVA ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU PREMA OMBUDSMENIMA

Ministarstvo za rad i socijalnu politiku Tuzlanskog kantona je i u 2010.godini nastavilo aktivnu saradnju sa Ombudsmenima F BiH. Saradnja se ogledala u činjenici da je Ministarstvo u što kraćem roku odgovaralo na akte ove institucije dostavljajući tražene izvještaje i informacije. Žalbe građana kojim su se oni obraćali Ombudsmenima su se uglavnom odnosile na ostvarivanje prava iz oblasti socijalne zaštite u većini vezano za rokove isplate utvrđenih prava, te na utvrđivanje postojanja samog prava, a iz oblasti rada na rješavanje zahtjeva po članu 143. Zakona o radu.

IX ODNOS MINISTARSTVA ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU PREMA MEĐUNARODNIM ORGANIZACIJAMA

Uzimajući u obzir resore koje pokriva ovo Ministarstvo tj. rad i socijalnu politiku interes određenih međunarodnih organizacija za rad ovog Ministarstva je bio velik.

Ministarstvo je kroz zajedničke sastanke, dostavu izvještaja i informacija ostvarilo dobru saradnju sa OHR-om, OSCE-om, USAID-om, Save the children UK i La Primogenita international adoption.

X ODNOS MINISTARSTVA ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU PREMA NEVLADINIM ORGANIZACIJAMA

Kad je u pitanju nevladin sektor Ministarstvo je ostvarilo dobru saradnju, a koja se ogledala kroz izvještaje i razmjenu informacija vezano za realizaciju Programa rada Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona za 2010.godinu.

Nastavljene su aktivnosti na realizaciji Sporazuma o saradnji sa organizacijom "VIVE ŽENE" koja će raditi na pripremi i opservaciji svjedoka o svjedočenju za ratne zločine kako bi se adekvatno radilo na procesuiranju ratnih zločina. Ova organizacija ima sve potrebne kapacitete i kadrove koji zajedno sa centrima za socijalni rad uspješno rade ove aktivnosti.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA RAD I SOCIJALNU POLITIKU
Broj: 09/1-
Tuzla,**

**MINISTAR
Faruk Vikalo, dipl.ecc.**